

AZIJA PRIE AUŠROS VARTŲ

Zinios, kurios taip retai prasi-
veržia per "geležinę uždangą",
kas kart dažniau pasitvirtina iš
lenkų pabėgėlių lūpų; ypatingai
lenkų jūrininkų, pasiekusių va-
karus. Vieno lenko jūrų karininko,
vilniečio, pasakojimu, kuris
visą laiką palaikė artimą ryšį
su savo gimtine ir apklausinėjo
bėglius iš Vilniaus, dedame jo
patvirtą karčią tiesą apie tenai
vykstančią tragediją.

Vilnius jau daugiau kaip dveji
metai yra virtęs milžinišku ru-
sinimo ir aziatinimo centru.
Maskva perkelia Vilniui mongolų
šeimas, kurių nariai dirba arba
tarnauja raudonojoje armijoje
Lenkijoje ar kituose rusų užimtuose
kraštuose. Gie lietuvius,
baltgudžius ir lenkus kelia į kil-
mės kraštus arba, paprasčiausiu
būdu, išveža nežinoma linkme į
SSSR.

Kartojasi Hitlerio išmėgintas
ir Stalino pagerintas metodas:
"kiek gali — neš ant kupros!"
— visa kita lieka "liaudies" nu-
savybei ir "apsaugai". Butai
tampa milicijos ir NKVD visiškai
išplėsti ir "paruošti" at-
vykstantiems jakutų, kirgizų,
tunguzų ir mongolų transpor-
tams. Vilniaus krašto miesto
gyventojai kiekvieną dieną ir va-
landą yra paruoštyje apliešti
savo gimtąjį kraštą; po ranka
stovi paruošti lagaminai su dar
išlikusiais neišplėtais rūbais ir
sutaupytais duonos trupiniais.

Azijatus veža taip pat prie-
varta į vakarus. Atsisakančius
vykti apšaukia "ntarrevoliucio-
nieriiais ir masiniai sušaudo.
Išvežamieji vilniečiai arba atve-
žamieji azijatai skundžiasi maisto
stoka transportuose ir kt. ne-
datekliais. Apie tokius "išsišoke-
lius" kartais išsitaria girti pa-
reigūnai lydį tokius transportus,
kad tas viskas baigiasi... be
kraujo ir pėdsakų (suprask lik-
viduoja).

Vilniuje ir jo apylinkėse yra
labai daug kariuomenės ir kariš-
kų įstiprinimų. Tačiau Vilniaus
ir visos jo kraštas yra stiprinamas
ne vien tik kariškais; politi-
nis "auklėjimas" čia užima vieną
iš svarbiausių vietų bolševizmo
programoje. Masės komu-
nistų ir komjaunuolių saugoją
"liaudies" laisvę! Teroru, šanta-
žu ir kitais, tik vien bolševiki-
kams žinomais būdais, smaigia
dar likusius lietuvius, baltgud-
žius ir lenkus.

Galima sakyti, lietuviai ir balt-
gudžiai pradėjo gyventi laukinių
klajoklių gyvenimu, stipriai pa-
laikydami ryšius su partizanais
arba net ir tiesioginiai jiems
priklausdami ir kontroliuojami
nepereinamas girias net iki Suo-
mijos.

Patsai Vilnius šiandieną yra
tapęs visų atvežtųjų aziyatų
Mekka, kur dar vis dėl to ret-
karčiais užklysta rūbų ir maisto
transportai.

Aušros Vartai jau senai nebe-
veikia. Visi aplinkiniai namai,
neprižiūrėti, griūva. Gatvių
grindinys sudaužytas stovinčių
ar per jį dažnai važiuojančių
sovietišku senų tankų. O dar ne-
sugriuvusiuose namuose aplink
Aušros Vartus apgyvendinta kariuomenė.

Rasų kapai uždaryti. Kur dingę,
tenai palaidoti žymūs lenkai ir
Maršalo Pilsudskio širdis —
niekas nežino. Ten įžengimas ci-
viliams yra visiškai uždraustas.
Dabartiniu metu kapinėse stovi
motorizuotos kariuomenės da-
lys ir yra įsteigta puskarininkų
mokykla. Toje mokykloje išsi-
frūtuos lenkus veža į Sibirą.

Simboliškas atsitikimas iš so-
vietų utopijos, tai Antakalnio
kalėjimo perkrikštyjimas į kokią
tai baudžiamąjį kombinatą, ku-
rio kaliniai dirba mieste ir prie
viešųjų kelių statybos.

Parubankos aerodromas
paverstas komjaunuolių
lakūnų mokykla

Pradingę yra ir kryžiai "Trijų
Kryžių Kalne". Dingę taip pat

Nr. 30 - tas

WORCESTER, MASS., Liepos (July) 26, 1952

Vol. XXXV

PLIENO STEIKAS BAIGIASI, ABI PUSĖS PASIDUODA

WASHINGTON, D. C., —
Prez. Trumanas paskelbė
53 dienų plieno darbininkų
streiko pabaigą. Stovėdamas
tarp C. I. O. unijos prezidento
Philip Murray ir U. S.
Steel prezidento Benjamin
Fairless, prezidentas Tru-
man pranešė, kad buvo susi-
taikyta, po dienos derybų
Baltuose Namuose. Prezi-
dantas buvo pakviestas vy-
riausios unijos ir pramonės
vadus pasitarti su juo, kad
užbaigt streiką kurs paliko
beveik 2,000,000 amerikonių
be darbo ir kirtu giliai į ap-
gimimo gamybą. Abudu Mur-
ray ir Fairless šypsojosi,
kada prez. Truman pranešė
apie plieno streiko pabaigą.

Susitarta dėl dviejų metų
kontrakto, su 21 centų į va-
landą algų pakėlimu, teigpi
nepriverstinu prigulėjimu

prie unijos. Unija buvo rei-
kalavusi apie 23 centus į va-
landą pakelti mokestis ir pil-
ną priverstiną unijos narys-
tę. Dabartinės plieno algos
siekia truputį mažiau kaip
\$2.00 į valandą. Dabartiniai
plieno darbininkai, kurie nē-
ra unijos nariai, nebus pri-
versti išsiimti unijos kortelę.
Ginčai apie priverstiną
priklausymą prie unijos
buvo didžiausia kliūtis
prie susitarimo.

Įsakymai streikuojantiems
darbininkams grįžti dirbti
išeis penktadienį po pietų,
kada 175 narių komitetas,
prie CIO Suvienytų Plieno
darbininkų, susirinko užgirt
sutartį. Už dviejų ar trijų
dienų plienas vėl plauks į
metalo išbadėjusias dirbtu-
ves, kurios gamina militariš-
kus ir civilinius produktus.

IRANE KOMUNISTAI UŽPUOLĖ AMERIKONUS

TEHRAN. — Premieras
Mohammed Mossadegh bai-
bė organizuoti savo naują
kabineta, gi tuo pačiu laiku
Irano sostinė ėjo prie
tvarkos po sukilimų, kurie
sugražino populiariską seną
nacionalistų vadą prie val-
džios vairo.

Vienok "neapykanta Ame-
rikai" kampanija platinosi,
net pasiekė ir spaudą.

Mossadegh pristatys savo
naujų ministerių surašą del
Shah Mohammed Reza Pah-
levi, gi pats užims karo mi-
nisterio vietą. Monarkas pe-
reitą savaitę atsisakė leisti

ir gaminklinė lenta su lenkiškais
ir lietuviškais užrašais. Ir visi
kiti paminklai yra dingę, kurie
tik kiek priminė buvusią praeitį.
Viskas yra daroma, kad tik kuo
greičiau būtų užtrinti primena
buvusią didybę pėdsakai. Jų vie-
tose matosi pilna gipso figūrų
su rusiškais užrašais bei masės
didžiulių komunistiškų — nihi-
listų paveikslų.

Paskutiniai žydai Vilnių
paliko 1941 metais.

Didžiausias prekių trūkumas
matosi iš gyventojų "skylėtų li-
kučių azijatiškų groteskiškų ga-
minių. Cukraus ir druska pri-
klauso prie liuksusinių gaminių
ir juos gauna tik "uniformuoto-
ji grietinėle"!

Apie bet kokią moralę negali
būti jokios kalbos. Vaikai pri-
klauso "Sovietų Valstybei". o tė-
vai į juos neturi jokios teisės.
Naujoje Vilniuje ir Trakuose
veikia darbo stovykla laukian-
čioms kūdikių motinoms. Pa-
gimdžius, po keturių savaičių,
jos iš tos stovyklos išskeliamos
dirbti o naujagimį turi palikti
kaip dovaną Sovietų Valstybei.

Mes turime sukaupti paskuti-
nes jėgas Vilniaus išvadavimui
ir Aušros Vartų atstatymui.

Mossadegh užimti tą vietą.
todėl premieras rezignavo
Trisdešimts penki ar dau-
giau žmonių žuvo laike de-
monstracijų kurie po to se-
kė. Laike sukilimų visa opo-
zicija Mossadeghui dingo ir
parlamento opozicijos na-
riai per laikraščius pasiža-
dėjo jį remti.

Komunistų gaujos užpuo-
lė Jungt. Valstijų armijos
karininką ir amerikonišką
labdarybės raštinę. Platina-
si prieš-amerikoniškas pik-
tumas, nes iraniečiai neken-
čia, kad Jungt. Valstybės
užstoja Britanija Aliejaus
ginčiuose.

IEVA PERONIENĖ ARTI PRIE MIRTIES

Argentinos diktatoriaus
Perono žmona Ieva, pagar-
sėjusi Argentinos politikoje,
jau aštuoni mėnesiai serga,
o paskutiniu laiku jos svei-
kata esanti visai pašlijusi.
Nesenai jai buvo daryta ope-
racija. Sako, kad ji serganti
vėžio liga.

Sausra Naujoj Anglijoj

BOSTON, Mass. — Naujo-
sios Anglijos sausra tęsėsi
be pertraukos, kol ukininkų
derliui nuostoliai kilo iki
milijonus dolerių. Jeigu to-
liau nebus lietaus, tai uki-
ninkams bus didelė nelaimė
ir reikės jiems prašyti pagel-
bos iš vyriausybės už nuos-
tolius.

— Olimpiuos žaidimuose
geriausiais gimnastais pasi-
rodė sovietų sportininkai.
Amerikos sportininkai lai-
mėjo 800 m. bėgimą šokimą
su kartim. Sovietų Sąjunga
turi surinkusi 130 taškų,
JAV 115.

DEMOKRATAI REMIA GUB. STEVENSON

CHICAGO, ILL. — Trisde-
šimts-pirmoji demokratų
konvencija jau priėjo prie
nuominavimo gubernatorių
Adlai E. Stevenson, Illinois
valstijos kaipo kandidatą į
Jungtinų Valstybių prezi-
dentus. Prezidentas Tru-
manas remia Stevenson ir savo
atstovui ponui Thomas J.
Gavin prašė už gubernatorių
balsuoti pirmame balsavime.
Nepaisant gubernatoriaus
Stevensonso kandidatūros
stiprumą, kiti keturi toliau
varosi būti nuominuotais:
senatorius Estes Kefauver,
iš Tennessee; Averell Harri-
man, iš New Yorko, senato-
rius Richard B. Russell,
Georgia ir senatorius Robert
S. Kerr, Oklahoma. Kiekvie-
nas stengėsi kiek galėdamas
sustabdyt Stevensoną per
keturias dienas.

Prezidentas Trumanas ats-
kris į Chicago perstatyti de-
mokratų kandidatą į prezi-
dentus delegatams.

Jeigu Stevenson būtų no-
minuotas į prezidentus, se-
natorius John J. Sparkman,
iš Alabama valstijos grei-
čiausia bus paskirtas į vice-
prezidentus. Kiti, kurie gali
būti nominuoti į viceprezi-
dentes: senatorius Kefau-
ver Sam Rayburn, sen Rus-
sell, A.S.M. Monroney, sen.
W. Fulbright, sekr. Oscar
Chapman, vice-prez. Alben
Barkley.

Kainos Dar Aukštesnės

NEW YORK, N. Y. — Tau-
tinė Pramonės Konferenci-
jos Taryba pranešė, kad var-
totojų kainos pakilo vieną
dešimtą nuošimtį nuo gegu-
žės iki birželio 1952 metais.
Peržiūredama kainų stovį
10 didžiausiuose miestuose,
taryba sakė, kad viršijo sau-
sio 1952 m. užrekorduotas
kainas. Pirkimo dolerio ver-
tė buvo 55.8 birželio mėne-
siui 1952 m. Sausio mėnesį,
1939 m. doleris buvo 100 cen-
tų vertės.

Didžiausia Artilerijos Dirbtuvė Uždaryta Dėl Streiko

WASHINGTON, D. C. —
Armijos sekretorius Pace
pranešė, kad Amerikos di-
džiausia artilerijos kulku
dirbtuvė buvo priversta už-
sidaryt iš priežasties plieno
streiko.

Dirbtuvė yra Chevrolet
Shell skyrius, St. Louis mies-
te, vyriausybės nuosavybė,
kurią veda General Motors.
Šioji dirbtuvė pagamina be-
veik pusę šio krašto 105 mil-
limetro kulku.

ARMIJA PAGROBĖ EGYPTO VALDŽIĄ

KAIRO. — Egipto armija,
vadovaujant generolui Na-
guib Mohammed, perėmė vy-
riausybės kontrolę, laike
greito sukilimo. Generolas
yra Palestinos karo didvyris
ir neseniai karalius Farouk
priešinosi, kad jis nebūtų
paskirtas karo ministeriu
buvusio premiero Sirry Pa-
sha kabinete. Naguib netru-
kus per valstybės radio pra-
nešė, kad istvirkimas armi-
joj ir tarp politikierių bus
panaikintas ir tuo pačiu lai-
ku ragino žmonėm prisilai-
kyt prie tvarkos, per visą
kraštą.

Naguib pareiškė: "Egyp-
tas pergyveno kritišką lai-
ką savo istorijoje neseniai
praėjusiose dienose. Buvo

didelio istvirkimo ir nepas-
tovumo vyriausybėje laiko-
tarpis. Žmonės, kurie ėmė
kyšius prisidėjo prie mūsų
nugalėjimo Palestinoje. Net
ir po karo išdavikai varė
suokalbius prieš armiją. Bet
dabar mes tą visą blogumą
prašalinome ir mūsų reika-
lai armijoj perduoti į pasiti-
kėtinų gabių, patriotingų
vyrų rankas. Visas Egiptas
džiaugsis sužinojęs tokias
žinias. Visa armija darbuo-
jasi del Egipto gerovės pa-
gal konstituciją. Kreipiuosi
į visus Egipto žmones laiky-
tis tvarkos. Kurie bandys
sabatažuot ar organizuos
sukilimus, tie bus nubausti
kaipo išdavikai".

LENKIJA PRIĖMĖ NAUJĄ KONSTITUCIJĄ

VARŠUVA Lenkija. —
Lenkijos Parlamentas vien-
balsiai užgryė naują tautinę
konstituciją šią savaitę.
Nauja konstitucija buvo už-
girta po trijų dienų Parla-
mento sesijos, laike kurios
30 kalbėtojai, iš nepriklauso-
mos ir Suvienytų Darbi-
ninkų Partijos (valdantieji
komunistai) aukštai pagyrė
įteiktą jiems konstitucijos
planą.

Lenkijos prezidentas Bo-
leslovas Beirut pasakė prak-
kalbą prieš 100,000 jaunuo-
lių susirinkimą paminėt kon-
stitucijos priėmimą. Jo kal-
bos pradžioj Beirut išreiškė

padėką premieriui Stalinui
ir Sovietų Unijai už Lenki-
jos "išlaisvinimą". Beirut
ragino Lenkijos jaunimą
kovot už "taiką ir Lenkijos
sesių metų planą ir pasmer-
kė "Amerikos agresyvišką
politiką ir nusikaltimus
prieš žmoniškumą Korėjoj."

Naujoji Lenkijos konstitucija
legalizuoja nuolatinį
Lenkijos tautinio gyvenimo
sovietizavimą, po Maskvos
dominacija. Lenkijos dabar-
tinė konstitucija yra panaši
į Sovietų Unijos 1936 metų
Stalino konstituciją.

Keistos Šviesos Skrenda Naujoj Anglijoj

Springfield, Mass. — Ant-
radienio naktį, iš įvairių
miestų Naujoj Anglijoj pra-
nešta, kad apie vidurnaktį
keistos šviesos pasirodė dan-
gų. Tokios skrendančios
šviesos buvo pastabėta ir
Worcester, Pawtucket,
R. I. Bostone, ir kituose
miestuose Naujoj Anglijoj.

Matė Aštuonias Skrendančias Lėkstes

MIAMI, Fla. — Du vetera-
nai Pan American orlaivių
lakūnai pranešė, kad matė
aštuonias "skrendančias
lėkstes", kurios lėkė 1,000
mylių į valandą, netoli Nor-
folk, Va. W. B. Nash, sakė,
kad jis ir W. H. Fortenberry
matė iš pradžių šešias tokias
lėkstes, apie 100 pėdų aplin-
kų, degančias kaip karštos
anglys, paskui dvi lėkstes
atskrido iš kitur prie jų. Vi-
sos aštuonios pakilo 10,000
pėdų aukštai, o tada nusto-
jo degę ir išnyko. Nash nu-
monė yra, kad šios lėkštės
turi būti kontroliuojamos ar-
ba iš vidaus ar iš lauko.

JUNGTINŲ TAUTŲ TARYBOJE

NEW YORK. — Sovietų
atstovas Jungtinėm Tautom
Jacob Malik, rodomas Jung-
tinų Tautų Taryboje, kada
sovietai nustebino visus ty-
lėdami apie ankščiau pada-
rytus kaltinimus, kad Jung-
tinės Valstybės veda bakte-
rijinį karą, Korėjoj Vietoj
propogandos, USSR atsto-
vas ragino Tarybą, kad pa-
tartų kitom tautom užgirt
Genevos Protokolą prieš
nuodingas dujas ir bakterio-
loginius ginklus.

LIETUVIAI AMERIKOJE ir PASAULYJE

BRONIUS KAZYS BALUTIS

JO GYVENIMAS IR DARBAI

Kiekvienoje tautoje asmenybės išugdymo ir išlaikymo problema yra aktuali visais laikais. Per tūkstančius metų žmonijoje įsivertė tik nedaugelis vardu, kuriais puošiasi politikos, kultūros, mokslo, ūkio ir meno istorija.

Ir mūsų tautos ilga ir graži pavyzdžių kupina istorija, taip pat nepažįstami didelių asmenybių ilgu sąrašu. Naujieji tautinio atgijimo laikai kiek daugiau išryškino lietuviškųjų asmenybių, kurių gyvenimo kelias ir nuveikti darbai yra, tarsi, mums veda mosios žvaigždės, ypač mūsų tamsesnėse dienose. Bet tie vyrų vienas po kito jau yra išskiliai iš šios žemės. „Senosios gvardijos“ veikėjų tik vienas-kitas tebėra mūsų tarpe. Mes juos natūraliai gerbiame, jų žodžio klausome ir jais gėrimės. Jie sudaro aktyvi, jungtį tarp mūsų tautos anų laisvės kovų dienų ir šiandieninių neatlaidžių siekimų.

Didžiosios Britanijos lietuviai džiaugiasi, jog savo tarpe turi vieną iš žymiųjų anos senosios kartos veikėjų — Lietuvos Nepaprastą Pasiuntinį ir Igaliojantį Ministrą Bronių Kazį Balutį. Jis mums yra didelis neturpame amžiuje nuveiktų didelių tautinių darbų kapitalas. B. K. Balutis, kaip sako prof. M. Biržiška, „mums labai brangus ir artimas, nes ne kartą ypatingu, jam būdingu sveriu išsiskyrė mūsų dienų svarbiuose istorijos įvykiuose“.

O tų įvykių B. K. Balučiui teko išgyventi visą vartinę. Apie tai mums vaizdžiai byloje neseniai J. V. Valstybėse išleista knyga „Balutis“. Šią knygą spaudai paruošė J. A. Valstybių lietuvių visuomenės veikėjas Vyt. Širvydas, tačiau jos svarbiausia reikšmė šiandien yra ta, kad žymi jos teksto dalis remiasi paties B. K. Balučio atsiminimais, taigi knyga yra ne tik monografija, bet ir istorinė. Joje yra apstokai istorinės medžiagos apie Amerikos lietuvių veiklą 1914-1918 m. pasaulinio karo laikais, apie Paryžiaus taikos konferenciją po karo, apie Lietuvos pastangas tarptautinėje plotmėje išskirti valstybinį pripažinimą ir suverenumo statusą, apie daugelį Lietuvos politinių derybų su kaimynais, ypač garsiąsias Suvalkų derybas, kurių metu B. K. Balutis, prof. M. Biržiškos žodžiais tariant, „taip reikalūs pravedė, kad nustebino Vakarų Europos stebėtojus, o tariamai „Europą nuo puslankinės Maskvos išgelbėjusios“ Lenkijos diplomatams amžiams užkrovė ant kaklų tokį sunkų girnų akmenį, kad jis visados slėgė“. Knygoje, be to paliesti ir kai kurie ryškieji Lietuvos vidaus gyvenimo faktai, kaip 1926 m. gruodžio 17 d. perversmas, apie kurį pats B. K. Balutis, be kitko, rašo:

„Asmeniniai aš šio perversmo šalininku, pritarėju ir teisintoju niekad nebuvau. Man jis išrodė

PROVIDENCE, R. I.

Darbai pas mus sumažėjo tuo tarpu, sakoma, kad dėl pieno stokos. Bet kas blogiausia, tai apie dešimtys dirbtuvių apleidė mūsų mažytę valstybę. Reikia, dirbtuves uždaro, mašinas susima ir darbininkai žinokitės. Tokis elgesys yra nemalonus. Tokią sistemą reiktų sustabdyti.

Šiomis dienomis pasimirę turtingas lietuvis — karčiamas savininkas. Tai jau trečias ir paskutinis iš eilės tos rūšies biznierių. Visi trys puikiai buvo susitvarę. Daugelis žmonių sako, kad „saliūnikų“ lengvas darbas. Iš vienos pusės gal tiesa, bet karčiamų dūmai greičiau nuvaro į kitą pasaulį.

Zanavikas

nelaimingu, apgailėtina ir liūdnu mūsų istorijoj įvykiu. Perversmą galima palyginti su sunkia chirurguro operacija. Ji gali ligoniui sveikatą sugrąžinti, bet gali ir kapus nulydėti. Tokia operacija pateisina tik mirties pavojaus grąsa. Labai ginčytina, ar Lietuvai kada grėsė mirties pavojus. Negalavimų — ir tai sunkių — be abejo buvo galima rasti. Bet, rodosi, juos buvo galima pagydyti ir be tokios pavojingos operacijos. Štai kodėl pas lietuvius buvo ir tebėra visokiausiu nuomonių apie šitą perversmą. Aš linkęs manyti jei mūsų valstybės vyrai kada būtų buvę labiau patyrę ir augštesnio išsilavinimo gydytojai, tai būtų galėję ligą ir be tos operacijos pagydyti. Man tuomet rodėsi, kad asmenų ambicijos, ir partijų noras kitus valdyti, suvaidino juodą rolę šiame perversme. Net šiandien, tautos liūdnoje valandoje, nuo tų neigiamų motyvų dar neatsikratėme. Dar neprašokome darniai dirbti valstybinę politinę akciją. Mokame mylėti. Mokame neapkęsti. Bet — nemo-kame kooperuoti!“

Knygoje dar nušviesta B. K. Balučio veikla, kaip Lietuvos Pasiuntinio ir Igaliojantį Ministrą Vašingtone ir Londone. B. K. Balučio, kaip asmens ir tautos darbininko, įdomią charakteristiką pateikia: knygos išangoje — prof. M. Biržiška ir knygos gale — Dr. K. Grinius, vysk. P. P. Būčys, prel. M. Krupavičius, ministreriai — P. Zadeikis ir J. S. Vickis ir nemažas būrys buvusių B. K. Balučio bendrojo darbo talkininkų. Iš šių charakteristikų dar labiau išryškėja B. K. Balučio asmens taurumas, gilus pareigos ir atsakingumo jausmas bei supratimas ir nesvyruojąs patriotizmas. O tai savybės žmogaus, kurių turėdama mūsų tauta tikrai nepražūs.

Reikia nuoširdžiai pasidžiaugti, kad ši knyga iš viso išvydo pasaulį. Pastarojo karo eigoje mūsų tėvynę ištiko nelaimės, kurių sukuriuose šiandien nežinia kur atsidūrė Lietuvos tautinio atgimimo ir valstybės atkūrimo dokumentacija. Ar daug šiandien, ypač jaunesnioji karta, žino apie Didįjį Vilniaus Seimą, 1917 m. Vilniaus Lietuvių Konferenciją, Lietuvos Tarybos darbus? O kur Lietuvos vyriausybės darbų protokolai, kur svarbūs Lietuvos valstybės dokumentai? Savo laiku mūsų vyriausybė nesėmė iniciatyvos visą tą istorinę medžiagą išspausdinti. Senieji mūsų veikėjai, kaip Dr. J. Basanavičius, A. Smetona, arkiv. Pr. Karevičius, gen. Žukauskas ir daugelis kitų mirė, nepalikę jokių atsiminimų. Toji spragadidžiulė žala mūsų tautos ir valstybės istorijai.

Šiandien, nors daliniai, šią spragą užtaiso tie veikėjai, kurie parašo ir, jei įmanoma, išspausdina savo atsiminimus. Tuo jie atlieka labai naudingą ir labai reikalingą darbą. Dėl to knygos „Balutis“ pasirodymą reikia tik sveikinti. Ši knyga mus išsamiau ne tik supažindina su garbingo mūsų tautos sūnaus gyvenimu ir darbais, bet taip pat duoda gražios istorinės medžiagos apie kelis dešimčių metų Lietuvos ir Amerikos lietuvių išgyvenimus. Todėl jos reikšmė yra keleriopa.

Kiekvienam mūsų, ypač D. Britanijos lietuviui, reikia leidinių „Balutis“ įsigyti ir jį įsiskaityti, kad išmoktume dar giliau, nuoširdžiau ir tyru patriotizmu peršiemus varyti Lietuvos valstybės atstatymo vagą.

Knyga techniškai labai skoningai, kreidiniame popieriuje, išleista. Tekstas papuoštas, ministerio B. K. Balučio nuotraukomis — vinjetėmis arba grupėmis. Visais požūrais — vertingas reprezentatyvus leidinys. Už tai tenka padėka Amerikos lie-

PHILADELPHIA, PA.

Mirtis Viengėnų
Marijona Mikolaičiūtė Jurkievičienė 75 m. amžiaus gyvenusi 1539 Womrath St. birželio 25-tą dieną mirė o birželio 30 dieną buvo palaidota Our Lady of Grace Cemetery, Longhorne, Pa. Vėlionė M. Jurkievičienė gimė Lietuvoje. Jos vyras, Jonas Jurkievičius mirė jau 1951 metuose. Mirdama, gyvomis paliko tris dukras: poniją Albiną McBride, p. Josephine Donnelly ir p-lę Adelę Jurkievičiūtę. Gyva būdama, ji prigulėjo prie Švento Pranciškaus Tretininkų, prie švento Rožančiaus draugystės ir prie Moterų Sąjungos — 10-tos kuopos, kurioje sekretoriauja garsioji veikėja, p-lė Ona Unguraitė.

Jonas Kučinskas 62 metų amžiaus gyvenęs 2722 E. Madison St. mirė 27-to birželio North-eastern Hospital. Pirmo liepos buvo palaidotas Šventojo Karsto kapuose. Jis buvo gimęs Lietuvoje ir jau buvo našlys, jo žmona Amilija kur kas ankščiau už jį nukeliavo amžinybėn. Mirdamas, jis paliko dvejus vedusius sūnus, Vincentą ir Walterį. Jis buvo nariu Lietuvių Muzikalinio Namu Bendrovės. Taip už jį buvo atlaikytos iškilmingos gedulingos pamaldos Švento Jurgio bažnyčioje.

IZYMYBIŲ PAGERBIMAS

Vietinė taip lenkų, kaip ir ukrainiečių spauda pastaruoju laiku pagerbė mūsų izymybes. Taip ukrainiečių dienraštis: „Amerika“, kaip ir savaitraštis: „Sliach“ minėdami „Garso“ 35 metų sukaktį, patalpino savyje ir atvaizdą jo redaktoriaus Mato Juzaus. Lenkų savaitraštis: „Gwiazda“ vienoje laidoje patalpino savyje atvaizdą ministro Broniaus Balučio ir straipsnelį apie jį sujungtą kartu su žinute apie knygą išleista apie jį: „Balutis“. Kitoje laidoje raštą (taip prozą, kaip ir eilėmis) apie mūsų viengentį — naujakurį daktarą Juozą Januškevičią proga jo 90 metų amžiaus sukakties. Vietinis lenkų savaitraštis: „Jedność“ savyje patalpino vien tik atatinkamą eilėraščių pagarbai daktaro Juozo Januškevičiaus. XXX

HARDWICK, MASS.

ŪKININKŲ ŠVENTĖ
Septinta Metinė Worcesterio Apskritis Ūkininkų Metinė Šventė įvyks rugpjūčio 13, Goodfield „Guernsey Dell“ ūky, Hardwick, Mass. Vakare prieš šią šventę, bus tautiniai šokiai ir ugniatraškių. Virš 100 kompanijų rody savo vėliausias ūkio mašinas ir įrengimus. Bus aiškinama apie bites, taipgi kukuirus ir miškus. Mažamečiams vaikams bus atskira priežiūra parūpinta, taipgi Raudonas Kryžius pastatys liglaikinį stotį pirmajam pagelbai.

Be to, bus senų automobilių paroda, civilinio apginimo demonstracija su dirbtinu atomiškos bombos sprogimu, arklų paradas ir daug kitų naujenybių. Tikimasi, kad sueis apie 12,000 žmonių.

IŠ OKUPOOTOS LIETUVOS

— Okupuotoje Lietuvoje kaip išganymo laukiama karo. Ūkinė būklė juo toliau, juo labiau darosi nepakenčiama. Vis daugiau atsiran-da badaujančių.

tuvių veikėjui, senam ir ištikimam ministerio B. K. Balučio draugui Juozui J. Bačiūnui, kurio lėšomis knyga išleista.

Balutis. Jo gyvenimas ir darbai. Spaudai paruošė Vytautas Širvydas. Išleido J. J. Bachūnas. Atspausdinta 2,500 egz. B. L.

LIETUVIŲ ISTORIJA PENNSYLVANIJOS VALSTYBĖJE

Kas naujo iš angliakasių — pirmosios Ateivijos kurybos? Nieko ypatingo. Miestai ar miesteliai gyventojais neperdaugiau sia išaugo. Taigi ir lietuviai ateiviai iš vėlesnių metų gyvumo, lietuviškos dabartinės politikos srity mažai įdomausi.

Pennsylvanijos šiaurės rytų kerte ar zonoje randasi pirmosios lietuvių ateivių parapijos bažnyčios, sulyg 1952 metų Catholic Directory. Scranton katalikų bažnytinė diecezija ar arkivyskupija turi 232 bažnyčias. Jų tarpe yra vien lietuvių 12 parapijos bažnyčios, tai Amerikos Lietuvių pirmo budėjimo tvariniai. Strousburgo apylinkės angliakasiams parap. pažymėta Šv. Petro ir Povilo bažnyčia, (1.) parapija iš 1847 metų. Dabar kun. Arusevičius klebonas. Šv. Kazimiero (2.) parapija iš 1885 metų, dabar kunigauja Kasakaltis, Žukauskas ir Tribendis. Šv. Juozapo, iš 1894 m., dabar kunigai, Miliauskas, Ažolas ir Zdanavičius. Parapijose mokykloje 273 mokiniai. Šv. Marijos bažnyčia, įsteigta 1902 metais, mokykloje 116 mokiniai, kunigai Inčūra ir Žemaitis. Pažymėta, kad iš viso yra 12 lietuvių parapijų, Scrantono zona arba Plymouth, Shenandoah, Mahoney City, ir apie 75 tūkstančių lietuvių.

Pažymėtina Kronika Plymouth iš kur 1884 m. „Vie-

nybė Lietuvninkų“, Paukštis, jo bendradarbiai Bačkauskas ir kiti išleido pirmą Amerikos Lietuvių metraštį kalendorių 1887 m., spausdino 84 puslapius. Šio kalendoriaus kopija randasi Bostono Public Library, Copley Aikštės, knygne. Plymouthas yra tik 16-17 tūkstančių gyventojų kolonija. Yra čia šv. Kazimiero parapija, įsteigta 1889 m., gi jos klebonas yra kun. Sinkevičius.

Shenandoah — sulig indijonų pavadinimo, reikiama padangės panelė. Mat indijonai Europos ateiviams, lenkams, lietuviams, rusams ir kitiems naujiems amerikonomams buvo dar nežinomi. Miestely gyveno apie 14 tūkstančių žmonių. Lietuviams šis pažymėtinas, nes čia 1905 metais pradėta spausdinti Darbininkų „Viltis“. Buvo tai trečias ar ketvirtas Amerikos Lietuvių spaudinys. Vėliau, prie Sandaros redaktorium buvo ponas Šliakys. Toliau Scrantonas tai trečias miestas Pennsylvanijos valstijoje, apie 143 tūkstančių gyventojų. Čia įsigyveno Dr. Šliupas, kurs leido „Laisvos Minties“ žurnalą. Bet Scrantonas yra katalikybės sostinė. Čia yra Scrantono universitetas įsteigtas 1887 metais; irgi Marywood kolegija, diecezijos mokyklos. Scrantone yra 24 katalikų bažnyčios; lietuvių yra dvejios parapijos Šv. Juozapo įsteigta 1894 metais ir Šv. Mykolo, 1914 metais. M. Stakėnas

MCULLOUGH'S TYDOL SERVICE STATION

kam. Millbury ir Ashmont Alėjos
TEL. 2-9994
"FEDERAL PENNANT" PADANGOS
\$ 12.95 su taksomis
ir Jūsų Senomis Padangomis
Patyrę Karų Tepime ir Karų Valyme
Patarnavimas Per Visą Metą Worcester, Mass.

VELVET ICE CREAM (Ledai)

Kalashian Bros., Inc.
TEL. 4-4189
115 Green Street Worcester, Mass.

Boston, Mass.

RADIO ŽINIOS

Pereitą sekmadienį Lietuvių Radio Korp. dideliame suvažiavime, metiniam vasaros piknike Brockton Fair Grounds laimėjimo dovanas laimėjo: 1—Ser. B No. 021414 Edv. Kontautas, 276 Gold St., So. Boston; 2—Ser. A No. 0222238 Robert Fitzgerald, 2 Ford St. Medford; 3—Ser. A. 027338 James Patterson, 5906 Beckford Ave., Tarzana California; 4—Ser. A No. 017525 A. Savikaitis iš Cleveland, Ohio.

ĮŽANGOS dovanas laimėjo: 1—No. 019228; 2—No. 018538; 3—No. 019294; 4—019889.

„Miss Lithuania of Mass.“ šįmet laimėjo panelė Claire Gagnon Pivariuniūtė iš Hyde Park, Mass.

Dar kartą nuoširdžiai dėkuojam visiems atsilankusiems piknike, ir visiem kurie pagelbėjo. Steponas ir Val. Minkai

WINDSOR, CONN.

ALEKSANDRA DAILIDIS,

Prieš penkerius metus į Windsor, Conn. iš tremties atvyko Aleksandra Dailidis, buvusi ilgametė Lietuvos Banko tarnautoja.

Laikoma gyvenimo taisykle kad kitus atjaucia tie žmones, kurie patys patyrė daug skurdo. Būdama USA pilietė, A. Dailidis išvyko iš tremties į USA daug anksčiau, kaip kiti tremtiniai. Jai neteko ilgai vargti. Atrodo, lyg ji būtų išimtis iš tos taisyklės, o tačiau A. Dailidis iki šiai dienai pasiliko jautri kiekvienam į vargą patekusiam lietuviui.

Per jos rūpestį ir pastangas keliolika asmenų atvyko į USA. Kol darbą gavo, jie buvo globojami ir išlaikomi išsomis savaitėmis.

Ji siuntė ir tebesiunčia daugybę siuntinių į Vokietiją, Angliją, Lenkiją ir net Korėją. Visur ji suranda šalpos ar bent lietuviško prisiminimo reikalingą lietuvi, ar jis būtų tremtinis stovykloje Vokietijoje, ar nedeckliuje gyvenęs Lenkijoje, Anglijoje, ar jis būtų kareivio uniformoje Korėjoje. O jeigu tas lietuvis buvo ant tiek laimingas, kad galėjo pranešti baigęs USA gimnaziją ar universitetą, A. Dailidis dar tai laimei padidinti įdėjo į vokų piniginių orderį ar pasiuntė dovanėle.

Reikia pažymėti, kad tie šelpiamieji ir globojamieji nėra A. Dailidis giminės o daugumoje tik pažįstami ar šiaip gyvenimo kely sutikti asmens. Jos artimieji, kaip ir tūkstančiai kitų lietuvių, ištremti į Sibirą, apie kurių likimą ir šiandien ji neturi jokių žinių.

Savo pirmojo penkmečio JAV-bėse sukaktį minėdama, A. Dailidis pasiuntė stambesnę auką BALFui. Ji linki, kad kiekvienas tremtinys, minėdamas dviejų, trejų ar ketverių metų iš tremties skurdo išsivedavimo sukaktį, prisimintų, kad dar yra lietuvių ir šiandien vargstančių, kuriuos šelpia BALFas.

Aleksandra Dailidis yra nuolatine lietuviškų vienuolynų ir lietuviškos spaudos rėmėja. Tarpe kitų laikraščių ir „Amerikos Lietuvius“ visus penkerius metus lankė ir tebelanko A. Dailidis namus. M. Ž.

BALYS RUKSA, "Žemės Rankose"

poezijos rinkinys, 78 puslapių. Toronto, Canada. Eilės paskirstytos į tris dalis: 1. Ugnies Šokis; 2. Saulėdydžio Giesmė; 3. Išsilaisvinimas. Ilustravo dailininkas Juozas Bakis.

Dariaus-Girėno Skridimo Sukakties Minėjimo Ko-tas

Sėdi iš kairės į dešinę: T. Blinstrubas, Kalvaitis, muz. J. Kudirka, komp. A. Počius, Dr. St. Biežis, inž. A. Rudis, posto vadas J. L. Paukštis, konsulas Dr. P. Daužvardis, J. Kazanauskas E. Mikužiūtė A. Valonis, A. Valukas, adv. A. Lapinskas. Stovi: adv. A. Wells ir A. Olis, Sanitary District of Chicago prezidentas.

Gryžusi iš Lietuvos vokiečių Pasakoja

1947 metų lapkričio mėnesio gale, Rytprūsiose siaučiant badi, pasekiau kitų vokiečių pavyzdžiui, ir su savo 13 metų amžiaus dukrele išsirengiau kelionėn Lietuvon. Esu gimusi ir augusi Karaliaučiuje. Laimingu būdu pavyko iš badaujančio Karaliaučiaus traukiniu pasiekti Kauną. Tačiau čia ilgai pasilikti buvo neįmanoma, nes vokiečiams buvo griežtai draudžiama Lietuvoje rodytis, o Kaune be darbo ir be buto ilgai pasilikti buvo be prasmės. Tuomet su dukrele išsirengėme pėsčiomis eiti per kaimus. Taip ir padarėme. Kai kur pas ūkininkus gaudavome keletai dienų darbo, bet dažniausiai teko elgetauti, kadangi ūkininkams buvo įsakyta vokiečių darbams nepriiminėti, o juo labiau leisti apsigyventi ir maitinti. Tokiu būdu aplankiau elgetaudama veiktas vietas tarp Kauno ir Vilniaus. Jų pavadinimų prisimenu mažai, nes lietuvių kalbos nepavyko išmokti. Kiek atsimenu buvau Jėzonoje, Stakliškiuose ir Vilniuje. Teko praėiti ir pro Ukmergę.

Apie 1950 metų pavasarį jau buvo rusų leista vokiečius priimti darbams ir šiaip visur keliauti. Tuo metu kaip tik lankiausi Kaune. Laimingu būdu gavau darbą pas žydą X. Tai buvo gana pasiturintis laikrodininkas su didele šeima. Mane užregistravo milicijoje, davė vieną kambarį savo bute su visais baldais ir patalpe, už kurį nereikėjo mokėti. Taip pat gavau sau ir dukrelei nemokamą maistą ir dar 160 rublių mėnesiui atlyginimo. Daugiausiai dirbau namų ruošos darbus. Seimininkas ir kiti jo šeimos nariai mums buvo labai geri. Iš gaunamo uždarbo nereikėjo mokėti jokių mokesčių ir šiaip nieko neišskaitydavo.

Lietuvoje iki 1948 metų pavasario Lietuvoje kolchozų buvo labai mažai, bet jau 1950 viduryje veik 80% viso Lietuvos ūkio ploto. Kolchozuose nei dirbti nei lankytis neteko, bet iš žmonių nusiskundimų prisimenu, kad jiems priklausanti ūkininkų gyvenimas buvo sunkus ir nepakeliamas. Labai trūkstą visokių žemės ūkiui reikalingiausių mašinių, tvarkos, gudrios vadovaujančios galvos. Administracijos vadovybę dažniausia sudaro as-

menys, kurių supratimas apie ūkininkystę yra menkas. Žmonės neturi jokios laisvės ir tiesioginiai jų visų gyvenimas yra pririštas prie kolchozo.

Radio aparatus galima Lietuvoje laikyti laisvai. Registruoti, kiek pamenu, reikėjo milicijoje. Bet radio aparatų Lietuvoje mažai kas turi. Rusai tik atėję Lietuvon visus geresnius konfiskavo, o dabar krautuvėse jų matosi nedaug, o ir tie kainuoja virš 1,000 rublių blogiausios rūšies. Iš vakarų klausytis žinias ar muziką yra negalima, bet slaptai žmonės vis dėl to klausosi ir daro savas išvadas apie artėjantį karą. Mano seimininkas, žydas X turėjo labai puikų radio aparatą ir dažnai klausydavosi žinių vokiečių kalba iš Londono. Jis manęs nesi-saugojo ir kviesdavo pasiklausyti kartu. Ką pranešdavo Londono radio jis tikėjo ir kaltino Sovietų Rusiją už vedamą agresingą politiką Amerikos ir Anglijos atžvilgiu. Jo nuomone tas gali daug žalos atnešti sovietams. Ar jis klausydavosi "Amerikos Balso", nežinau, nes lietuviškai gerai nemokėjau.

Lietuvoje partizanų yra labai daug. Jų pilna miestuose, pilna kaimuose ir pilna miškuose. Nėra dienos nei valandos, kad jie kur nors nepasirodytų. Prieš juos bolševikai veda žūtubūtinę kovą, bet jų sunaikinti negali ir negalės. Teko ir man juos susitikti. 1949 metų žiemą aš su dukrele buvau prie Jėzono "užėjus pas vieną ūkininką. Jis mus pavaišino puikiais pietumis. Mums bevalgant, pasibeldė kas tai į duris. Jis atidarius pasirodė didžiulis būrys uniformuotų partizanų, kurie seimininko buvo pakviesti vidun. Iš visko matėsi, kad jie su seimininku mažų mažiausiai buvo geri draugai. Seimininkas juos pakvietė į kitą kambarį. Jie tenai išbuvo iki vakaro: valgė, gėrė, dainavo ir šoko. Partizanų tada buvo apie 40. Po to sužinojau, kad šita ūkininką rusai išvežė į Sibirą. Jo pavardės nepamenu. Kitą kartą teko partizanus sutikti vėl apie Jėzną, kur jie pas vieną ūkininką taip pat užkandžiavo. Kas tai juos įskundė, ir atvažiavus daug milicijos, vyko ilgas ir žiaurus susisaujimas. Jo metu

buvo vienas partizanas nušautas.

Kur tik Lietuvoje teko keliauti, kas žingsnis matėsi tuščios sodybos ir apleisti namai — tai išvežtųjų lietuvių į Sibirą ūkiai. Iš to sprendžiui, kad yra labai daug lietuvių išvežta. Ir niekuomet neteko girdėti, kad kas iš išvežtųjų grįžtų atgal. Taip pat nieko negirdėjau ir apie 1951 metais ištremtuosius bei reparacijavusius iš Vokietijos. Dar tik karui pasibaigus Karaliaučiuje sutikau labai daug lietuvių kareivių rusų uniformomis. Gi Lietuvoje man pasakojo, kad ir tie nebuvę sugrąžinti į Lietuvą, o išvežti kur tai Azijon.

Rusų kolonistų Lietuvoje matosi labai daug. Kas yra iš jų mokytas, tas tarnauja administracijoje. Nemokytieji daugiausia dirba juoda darbą, kaip ir kiti lietuviai.

Teko matyti Lietuvoje ir statumų namų. Ar jie privatūs ar valdiški — nežinau. Kad būtų statomi tiltai, tiesiami nauji keliai, statomos radio stotys ir elektros jėgainės — neteko nei girdėti nei matyti.

Jokių iš užsienio importuotų prekių nemačiau. Žmonės vaikšto apsiengę neblogai. Rūbai vietinės gamybos ir labai brangūs.

Administracijoje daugiausia dirba lietuviai. Taip pat yra gana daug ir rusų bei žydų.

Rusų kariuomenės Lietuvoje labai daug. Jų dalinių rūšių nesikiuri. Milicijos taip pat labai daug ir mieste ir miestelyje — kaime nesimato.

Krautuvų ir gatvių pavadinimai užrašyti lietuvių kalba. Kaimuose matosi daug neapdirbamos žemės. Turgai veikia ir juose galima daug ir visko pirkti mažesnėmis kainomis, kaip krautuvėse.

Liūdniausia diena Lietuvoje buvo 1948 m., kai aš su dukrele bado iškankintos, prie Jėzono, pas vieną ūkininką norėjau pasisiekusi per tvorą nusiskinti keletą obuolių. Nė nepastebėjau, kai mane kažkas pakėlė už plaukų į orą, trenkė į žemę ir — emė be galo ilgai kojomis spardyti ir ką tai nesuprantama kalba koliotis. Aš manau, kad tai buvo koks nors lietuvis komunistas. Tokių blogų žmonių Lietuvoje buvo retenybė. Daugumas lietuvių vokiečiams buvo malonūs, geri ir dalinosi paskutiniu duonos kasniu su mumis.

Surinkimo punktas buvo Kauno Sporto Halėje. Ten išbuvo tris dienas ir 1951.V.8. palikome Lietuvą. Vykome be ypatingų nuotykių per Rytprūsies Vokietijon. Išvažiuojant lietuviai ragino slėptis, nes netikėjo, kad mus veža Vokietijon. Apie lietuvius ir Lietuvą prisiminsiu iki mirties, nes jie man, mano dukrelei ir tūkstančiams kitų vokiečių išgelbėjo gyvybę.

KNYGOS BARE

Į prancūzų k. verčiami ats. pulk. J. Petruičio "Kaip jie mus sušaudė" ir "Žemaičių kankiniai", kur kalbama apie bolševikų sušaudytuosius Rainių miškely. Prof. G. Matorė, didelis lietuvių bičiulis, šiuo metu Bezansono un-to humanitarinių mokslų fakulteto dėkanas, ruošia su kitais lietuvių poezijos ontologiją ir lietuvių literatūros apžvalgą angliškai. "Gabija" išleido St. Zbarsko "Doleris iš Pittsburgo", prel. Pr. Juras — V. K. Banaičio "Šimta liaudies dainų". Maironio 20 m. mirties sukaktuvių proga Romoj leidžiami B. Brazdžionio redaguoti jo raštai. Drauge leidžiamas spec. leidinys su surinktomis paskiausiomis žiniomis apie jo asmenį ir veiklą. "Nemunas", išleides Haufo Pasakas, leidžia jo "Aleksandrijos šeichą" ir "Spesartą".

SV. ONA, MARIJOS MOTINA

Kaip žydri padangė gražioje, tamsioje naktyje, Pasiūpošia mirijadais įvairiausių planetų, žvaigždžių, Taip panašiai ir mūsų broliai — šventieji dangaus Dabino prakilnųjį sostą Tvrėjo, Kuris yra Valdovas visatos.

Tačiau labai žymia ir didžia garbingą vietą jų tarpe Užima pačios Marijos brangi motinėle Kristaus senelė Ir daugelio žemės dukterų bendravardė — Šv. Ona garbinga, Kurios vardas yr' didis per amžius ir stebūklais šlovingas.

Visų krikščionių motinų tikrai gerbiama, numylėta globėja, Šv. Ona gimė 60 m. prieš Kristaus Karaliaus gimimą, Iš garbingos Judo padermės, žydų karaliaus Dovidio giminės, Nazareto mieste iš dievotų Emerencijanios ir Stolono tėvų.

Jos gimimu pradžiugo dangus, žemė ir visas sutvėrimas, Nes ji tapo pašaukta būti Išganytojo Motinos motina, Tačiau jos gyvenimas buvo n e rožėmis, bet asarų Ir skausmų erkščėiais nuklotas . . . nes toki buvo Dievo valia.

Moterystėje su Šv. Joakimu neturėdama per 20 m. vaikučių, Ji tapo visos Izraelio tautos paniekinta, pajaukta, apleista, Bet kartos jos maldos, kantrybė ir gausi išmalda išprašė Daugaus ypatingos malonės, vėliau iš jos gimė Marija, Kristaus motina.

Kas gi pajėgs suprasti, apsaakyti josios nežemišką laimę: Būti Marijos motinėle ir vėliau nešioti, ugdyti Kristų kūdikėlių; Pagaliau 12 m. išgyvenus tyruose ir susilaukus 56 m. senatvės, Saldžiai mirti šventoje ramybėje ir gauti vainiką danguje.

Pats Dievas suteikė jai ypatingų malonių dar gyvai esant čia žemė, Kurios tėsėsi ir po josios mirties . . . todėl ir nenuostabu visai, Kad 792 m. atradus Prancijos Apto mieste Lozariaus iš Betanijos Paslėptus jos Šv. palaikus tuojau prasidėjo įvykti stebūklai.

Iš Prancijos šioji garbė ir stebūklai tuojau pasklydo visoje Europoje, Ypač mūsų brangioje tėvynėj Lietuvoj, kame jos pagerbimui Pastatyta daug bažnyčių, koplyčių, stovyklų, paveikslų puošnių, Ir beveik kiekvienoj lietuvių šeimoj ji turi savo bendravardę.

Pirmiesiems ateiviams atvykus į Šiaurės Ameriką, Kanadą, Jos garbė persikėlė ir čionai, ypač šaunioje Kanados šalyje, Kur šiandien plačiam pasauliui žinoma Šv. Onos šventovė: "Ste Anne de Beaupre" ir 1658 m. pirmoji bažnyčia jai pastatyta.

Ši brangioji katalikybei vieta jau nuo senovės laikų pragarsėjo Stebūklais gausiais ir didžiais, o laikotapyje 1658-1952 metu Ją aplankė 22,378,800 maldininkų, 565,875 Šv. Mišių atlaikyta, Ir jau šimtai-tūkstančiai stebūklų įvyko ir šiandien tebevyksta.

Todėl ir geroji Šv. Ono Bažnyčios yra paskirta viso pasaulio Krikščionių motinų, jūreivių ir nuskriaustųjų didi užtarėja, Ir kas tik šaukiasi jos savo nelaimėse, varguose, reikaluose, Milijonai žmonių jau atrado joje savo maldų geriausią išklausoją.

Taigi, liepos 26 d., esant prakilniam Šv. Onos šventei, Nuolankiose maldose ir tyra širdimi kreipkimės į ją Savo reikaluose, ypač brangios Lietuvos išlaisvinimo byloje, Juk trispalvė Lietuva — yra žemė Marijos ir Šv. Onos numylėta buveinė..."

Šios brangios šventės ir prakilnių Varduvių progos, Nuosirdžiai sveikiname visas Onas — motinas, žmonas Ir dukras, kad jos savo bendravardės pėdomis uoliai sekdamos, Lietuvių šeimose padėtų išlaikyti Katalikybes ir lietuviškas idėjas — sėklas!

PADANGĖS ARAS. —

1952 m. liepos 26 d.,

IŠ BALF PIRMININKO EUROPOJ PRANEŠIMŲ

Nuvykau į Stuttgartą, aplankiau Wurttemberg Vidasu Reikalų Ministerį Ulrich. Kalbėjomės apie lietuvius tremtinius. Viena svarbiausių temų — perkelti Diepholz gimnaziją į Wurttemberg provinciją. Prašiau gimnazijai ir bendrabučiu patalpų arti Stuttgarto. Min. Ulrich pareiškė lietuviams prielankumą ir pažadėjo pasikalbėti su kitais ministrais. Mums patarė kreiptis į Tremtinių ir nuo Karo Nukentėjusių Ministeriją. Ši ministerija organizuoja moka ir jos ministerijai paskirtas E. Fiedler. Jos adresas: Ministerium für Heimatvertriebene und Kriegsgeschadigte, Hohenheim 10, Stuttgart. Tel. 4-1853.

Ministerio pavaduotojui Dr. Fritz Gewicie plačiai išdėsiavau: 1. Kad Vokietijoje lietuvių tremtinių dar tebėra apie 8,000. Daugiausia jie pabėgę 1940-41 m. priėmė Vokietijos pilietybę. Kaip Vokiečių piliečiai negalėjo pagal DP įstatymą išvykti į USA.

2. Amerikos lietuvių gyvenantiems Vokietijoje lietuviams tremtiniams siunčia pagalbą: rūbus ir maistą. Ypatingai siunčiamai pagalba Vokietijoje veikiančioms mokykloms.

3. Svarbiausia mokslo įstaiga. Lietuvių Gimnazija Diepholz, reikia perkelti į Stuttgartą apylinkę. Į čia būtų jaunimui lengviau iš visos Vokietijos suvažiuot. Gimnaziją ir bendrabūtį Diepholz išlaiko USA lietuviai, dėl to vokiečių ūkiui nesidaro sunkumų.

Pabrėžta pagedavimas šią įstaigą turėti prie Stuttgarto ir prašyta patalpų.

Paprašiau taip pat, kad po visą Vakarų Vokietiją išblaškytieji lietuviai būtų sucentralizuoti. Nurodžiau, kad Liudwigsburg miestelis ir apylinkės būtų tinkama

vieta. Nurodžiau, kad prie Liudwigsburgo yra didelė buv. IRO patalpa. Ji tiktų gimnazijai ir bendrabučiu.

Lankiausi Liudwigsburg lietuvių kolonijoje. Malonu pažymėti, kad po pirmo mano apsilankymo lietuviams duotos geresnės patalpos gyventi. Duoti atskiri kambariai, ypač ligoniams. Tai pranešė Adomaitis ir Simanaukas. Ten gyvenančių lietuvių būklė gana sunki. Pav., šeima iš 4 asmenų per mėn. gauna 150 markių. Už butą, elektros moka 30 markių. Tuo būdu asmeniui dienai lieka po 22 amerikoniškus centus. Tad, BALF papildomos devanos: drabužiai, apsiavimas, cukrus, riebalai ir pinigai išgelbsti gyvybes. Jei iš jų 22 c. — 1 markės dienai reikėtų gyventi, džiova ir badas juos nuvarytų į kapus. Dauguma jų negalėjo išvykti į USA dėl ligos, kaip džiovininkai, kiti buvo iškūsti.

Lankydamosis Frankfurte buvau DP komisijoje ir su viršininkais užkliuvusiųjų lietuvių bylas. Ypač ilgai aiškinomės dėl sulaikytųjų pagal no. 13, (prieš amerikonišką veikimą). Įrodinėjau, kad eilei lietuvių mesti kaltinimai nepagrįsti, neteisingi. Jis pareiškė, kad Saugumo darbas baigtas, jo pekeisti negalima, o DP komisija liepos pabaigoj irgi savo darbus baigia. Atmestų esą 2,000. Man keista kad veiki visi atmestieji yra katalikų ar protestantų tikybos. Atmestųjų sąrašai bus visiems konsulatams išsiuntinėti. USA konsulatams patyriau, kad konsulai gali bylas patikrinti ir daryti savus sprendimus.

Kalbėjau si su Mr. Tric Hughes, Displaced Populations Division viršininku. Jį pažįstu iš 1945 m.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Lietuvos vėliava plėvėsavo Frankfurto stadione, kai Sekminių metu vokiečių demokratinis jaunimas buvo suvažiavęs į "Grosskundgebung". Jaunimo suvažiavimas sukviestas "Bund der deutschen Jugend" ir į suvažiavimą pakviesti laisvųjų ir pavergtųjų tautų atstovai. Stadionas, kuriame susirinko apie 7,000 vokiečių ir kitų kraštų jaunimo, buvo papuoštas laisvųjų tautų vėliavomis. Iš pavergtųjų tautų buvo iškeltos tik Lietuvos ir Latvijos vėliavos.

Lietuvius suvažiavime atstovavo Lietuvių Studentų Sąjungos pirmininkas Natkevičius, kuris suvažiavime ir kalbėjo, bei Hangelaro lietuvių studentų atstovas A. Gintautas.

— Vokietijoje gyvenantieji lietuviai skautai gyvai veikia, garbingai atstovaudami lietuvius kiekviena proga. PLSS "Aušros Tuntas gegužės 14 d. lankėsi Bremene. Apie jų atsilankymą Tuntui parašė Bremeno krašto jaunimo dvasios vadovas tarp kitko štai ką: "Leiskite man pasakyti kiek man džiaugsmo suteikė matyti Jūsų linksma, gyvą grupę. Man, skautų svečiui, buvo miela klausytis Jūsų dainų ir stebėti Jūsų šokių, o ypač gražius tautinius rūbus. . . Rašau susitaręs su Alfred Woog (Bremeno vadeiva). Mes norėtumėm pakviesti mūsų vasarajimams Langeoog saloje dvi Jūsų evelgikes mergaites ir du berniuku."

ir parodė didelio palankumo. Po ilgo pasikalbėjimo teko atgauti BALFui karo ir amerikoniškoms įstaigoms privilegijas ir teises: patalpas, benzina, lengvatas važinėjant geležinkeliais. Taip pat mūsų Igalijiniui Austrijoj, prel. Kl. Razminui susisiekti su Vokietija.

DU DRAUGAI KARDINOLAS SPELLMAN IR PONAS HARRIMAN

Kardinolas Francis Spellman ir ponas Averell Harriman draugiškai kalbasi, laike Alfred E. Smith paminklo surengto bankieto, Waldorf Astoria viešbuty, New Yorke. Kardinolas Spellman ir p. Harriman jau daug metų kaip geri draugai, nes bendradarbiauja ne tikai katalikam žmonėm, bet ir šio krašto ir tarptautiniuose reikaluose.

BAUDŽIAVA LIETUVOJE - SENIAU IR DABAR

NEMALONIOS SUKAKTUVĖS

Yra praeityje įvykių, kuriuos atsiminti nemalonu. Prie tokių priklauso baudžiava, nuo kurios formalus įvedimo Lietuvoje...

Baudžiava senosios teisės terminologijoje reiškia ūkinę ir asmeninę ūkininko nelaimę, kuri įvairiose vietose buvo skirtinga...

ELBĖS IR SAALES LINIJA - SIENA TARP LAISVŲ ŽMONIŲ IR BAUDŽIAUNINKŲ

Labai įdomus ir literatūroje mažai paplitęs žemės ūkio istorijos faktas yra tas, kad naujųjų amžių angoje į rytus nuo Elbės...

Šioji linija, skirianti Vokietiją pusiau, šiaurinėje dalyje atsiranda XIII amžiuje, prasidėjus Rytprūsijos vokiečių - kryžiuočių kolonizacijai, o pietuose, Austrijoje, - daug anksčiau, gal dar X amžiuje...

ZEMĖS ŪKIO POBODIS I VAKARUS NUO ELBĖS - SAALES LINIJOS

Vakarų Europoje baudžiava buvo paveldėta iš romėnų. Viduramžių riteriai bandė ją įvesti, bet be pasekmių. XII amžiuje atsirado veiksnių, kurie leido valstiečiams išlaikyti laisvę...

Žemės savininkai ima savo ūkius nuomoti. Nuomos lopšys, kaip spėjama, buvo Flandrija su jos uostais ir tolimai prekybai orientuota produkcija...

ZEMĖS ŪKIS I RYTUS NUO ELBĖS - SAALES LINIJOS

Visai priešingą vaizdą matome visuose kraštuose į rytus nuo Elbės - Saalės linijos. Nuo XII amž. visas neramusis riterių elementas traukia į rytus jų kolonizuoti...

įsikuria retai apgyvendintuose rytų plotuose. Jei vakaruose jiems nepavyko įgyvendinti baudžiavos, čia pavergtieji prūsai, lietuviai ir slavai pasiduoda jos jungui...

Energigoji kolonizacija formuoja naują, vakarams nežinomą, dvarininko tipą. Čia jis vadinamas "Gutscherr", jo dvaras "Gut scherrschaft". Dvarininko psichologija rytų sąlygose pasikeičia...

Tokios tai tvarkos padariniai iš rytų Vokietijos atėjo į Lenkiją, o iš ten ir į Lietuvą. Lenkijoje baudžiava atsiranda XIV amžiuje...

Statistikos rodo, jog šiuo metu daugiau amerikiečių gyvena savo namuose, negu nuomuojuose butuose. Pirmą kartą Amerikos istorijoje 53 procentai amerikiečių gyvena nuosavuose namuose...

(Bus daugiau)

GANNON'S BAKERY

351 Grafton Street Worcester, Mass. Tel. 2-8718

KAIP JUNG. VALSTYBĖS STANDARTIZAVO LAIKĄ

Prasidėjus vasarai visa eilė vietovių įsivedė pas save "Day-light Saving Time" - Dienos taupymo laiką...

Tuo laiku buvo prisilaikoma "vietinio laiko" arba "saulės". Svarbesnieji miestai savo laiką nusistatydavo pagal rotušės "saulės" laikrodį arba kitą kurį masą...

Geležinkeliai savo laiką nusistatydavo pagal miestą kuriame būdavo jų centralės arba didmiestį kuris priklausė jų orbitai. Taip Pensylvanijos geležinkelio laikas buvo nustatytas Philadelphiaus laiku...

Pittsburgu būdavo jog traukiniai ateidavo ir išėdavo pagal šešius skirtingus laikus, o pačiame mieste buvo septintas skirtingas laikas...

AMERIKA STATOSI NAMUS

Statistikos rodo, jog šiuo metu daugiau amerikiečių gyvena savo namuose, negu nuomuojuose butuose...

Tuo metu, kai komunistų propaganda be pertraukos loja apie milžinišką amerikiečių tariama ginklavimąsi, amerikiečiai tikrumoje savo dėmesį buvo sukoncentravę šiai statybai...

Šiandieną beveik viena šeima iš aštuonių gyvena name ar bute pastatytam po karo. 1947 metais viena iš 12 jaunavedžių gyveno prie tėvų ar su savo draugais...

Dėka sovietų propagandos nemaža europiečių dabar nepajėgia įsivaizduoti amerikiečių eilinio žmogaus ir jo ateities planų. Jam kalama, jog jis esąs žiaurus, materialistas ir imperialistinių polinkių...

— Lietuvos aukščiausiojo teismo pirmininku paskirtas Karolis Didžiulis, didelis rusų pakalikas.

niausia nesutikdavo su jo konkurento laikrodžiu. Tikriausiai nieks negalėtų pasakyti kiek tuo laiku buvo "tų lokaliųjų laikų"...

Kadangi kaip tik tie geležinkeliai daugiausia nuo šios betvarkės kentėjo, jie ėmėsi iniciatyvos padėti atitaisyti. Jan 1848 metais Anglija, Skotija ir Valija pas save buvo įsivedę vienodą laiką...

Nežiūrint to, jog šis laikas buvo įvestas visame krašte ištisus 35 metus, jis nebuvo paremtas jokia įstatymu. Tik 1918 metais, Pirmojo Pasaulinio Karo metu, Kongresas pravedė Standartinio Laiko Aktą...

simetė dideliais skaičiais į kai kurias pramonines sritis.

Taip, Jungtinių Valstybių žmonėms neliko nieko daugiau kaip tik statytis savo namus.

ALIJOŠAITĖ, Pranutė, iš Jorudiškių k., Raseinių v. BICKUS, Marija, gim. Liepojuje, Latvijoje. GRISMANAUSKAS, Juozas, iš Mėdsėdžių km., Platelių vl., Kretingos ap.

Lietuvos Generalinio Konsulato New Yorke

Paieškomi Asmenys:

ADOMAITIS, iš Ošių k., Klovainių parap.

BAJORAS, Jonas, iš Suvalkų Kalvarijos.

BALJČIŪNAITĖ, iš Ošių k., BERGAS, Jonas ir jo žmona Peseckaitė, Adelė.

DEVEIKA, iš Klovainių.

DILIS, Vincas, iš Kilbešų k., Babtų v., Kauno ap.

KUCINSKIS, Petras, iš Tverų vl., Beržuvaicių k.

MICHELKEVIČIŪTĖS, Sofija ir Veronika, iš Kauno-šanicų.

MITKEVIČIUS, Vladas, ir jo sesuo Mitkevičiūtė, iš Stonaičių k., Kurtuvėnų parap., Šiaulių ap.

PESECKAITĖ-Bergienė, Adelė, ir vyras Bergas, Jonas.

PETRAUSKAS, Rufinas, iš Jučiškių k., Pumpėnų v., Panevėžio ap.

SIMONAVIČIUS, Stanislovas, iš Igarų k., Mosėdžio v., Kretingos ap.

URBONAS, iš Karklinės k., Klovainių parap.

VAIČIULIS, Antanas, iš Klovainių.

WILLIAMS, Viktorija.

ALEKNAITĖ-Jarašunaitė, nuo Seduvos, Panevėžio ap.

BLAŽYTĖ, Julija, gyvenusi Peļyšėlių k., Troškūnų v., Panevėžio ap.

BRAŽINSKAS, Jurgis.

HEIN, gimusi Weber, Augustė, iš Penkinų k., Vilkaviškio ap., ir vyras Hein, Adolfas, iš Gulbiniškių k., Marijampolės ap.

JARASENAITĖ, Aleknaitė, nuo Seduvos, Panevėžio ap.

MALVIČAITĖ-Rimkienė, Ona, iš Jomantų k., švėkšnos vl., Tauragės ap.

MERTINAITIS, Mikas.

MIKULIŪNAS, Aleksandras, iš Paleknių k., Radviliškio v., Šiaulių ap.

OSKARTAITES, iš Meišėlių k., švėkšnos v., Tauragės ap.

PETRAUSKAS, ir jo žmona Rimkaskytė - Petrauskienė, Minda.

RIMKAUSKYTĖ - Petrauskienė, Mima ir vyras Petrauskas.

RIMKIENĖ - Malvičaitė, Ona, iš Jomantų k., švėkšnos vl., Tauragės ap.

SIREWICZ, Jozef ir Wacław, gyvenę Ogdan, I wa.

WEBER - Hein, Augustė, iš Penkinų k., Vilkaviškio ap., ir vyras HEIN, Adolfas, iš Gulbiniškių k., Marijampolės ap.

VENGELYTĖS, Ema, Emilija, Natalija ir Ona, iš Lydavėnų k., Šiluvos v., Raseinių ap.

ALIJOŠAITĖ, Pranutė, iš Jorudiškių k., Raseinių v.

BICKUS, Marija, gim. Liepojuje, Latvijoje.

GRISMANAUSKAS, Juozas, iš Mėdsėdžių km., Platelių vl., Kretingos ap.

Šeima iš aštuonių gyvena name ar bute pastatytam po karo. 1947 metais viena iš 12 jaunavedžių gyveno prie tėvų ar su savo draugais.

Dėka sovietų propagandos nemaža europiečių dabar nepajėgia įsivaizduoti amerikiečių eilinio žmogaus ir jo ateities planų.

Jam kalama, jog jis esąs žiaurus, materialistas ir imperialistinių polinkių.

Rašydami Europon Jūs prisiminkite šią statistiką ką tik paminėtą.

Amerikiečiai rūpinasi užtikrinti savo šeimoms gražesnį gyvenimą taikingam pasaulyje, kuriame negrūmėtų joki diktatoriai ir užurpatoriai.

— Lietuvos aukščiausiojo teismo pirmininku paskirtas Karolis Didžiulis, didelis rusų pakalikas.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "AMERIKOS LIETUVI"

DEKSNIO Galina Mostis, sudaryta iš daug skirtingų elementų, turi gavyje galtingą širmą.

Širdydamą galiną, ištarpius reumatiskus skausmus, rankų, kojų skausmą ir triūpimą, migreną, šaltį, Daugeliui žmonių pagelbėjo ir tamsta pagelbės.

Nelauk ilgiau, bet tuojau įsigyk DEKSNIO OINTMENT, arba "Sak-Sak" 1 dirbtuvę. Kaina 2 oz. \$1.00; 4 oz. \$2.00. Ekstra didelė dėžė - 16 oz. \$5.00. Garantuojam pasiekimas ar grąžinam pinigais.

DEKSNIO PRODUCTS P. O. Box 666, Newark 1, N. J.

DEKSNIO OINTMENT - Nauja mosis, naujai sudaryta pagal vėliausio mokslo supratimą, stebėtinai greitai gelbsti nuo ODOS IŠBERIMO, NIEŽĖJIMO, DEDEBŲ, ir PUOKŲ.

Šiandieną beveik viena šeima iš aštuonių gyvena name ar bute pastatytam po karo. 1947 metais viena iš 12 jaunavedžių gyveno prie tėvų ar su savo draugais.

Dėka sovietų propagandos nemaža europiečių dabar nepajėgia įsivaizduoti amerikiečių eilinio žmogaus ir jo ateities planų.

Jam kalama, jog jis esąs žiaurus, materialistas ir imperialistinių polinkių.

Rašydami Europon Jūs prisiminkite šią statistiką ką tik paminėtą.

Amerikiečiai rūpinasi užtikrinti savo šeimoms gražesnį gyvenimą taikingam pasaulyje, kuriame negrūmėtų joki diktatoriai ir užurpatoriai.

— Lietuvos aukščiausiojo teismo pirmininku paskirtas Karolis Didžiulis, didelis rusų pakalikas.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "AMERIKOS LIETUVI"

DEKSNIO Galina Mostis, sudaryta iš daug skirtingų elementų, turi gavyje galtingą širmą.

Širdydamą galiną, ištarpius reumatiskus skausmus, rankų, kojų skausmą ir triūpimą, migreną, šaltį, Daugeliui žmonių pagelbėjo ir tamsta pagelbės.

Nelauk ilgiau, bet tuojau įsigyk DEKSNIO OINTMENT, arba "Sak-Sak" 1 dirbtuvę. Kaina 2 oz. \$1.00; 4 oz. \$2.00. Ekstra didelė dėžė - 16 oz. \$5.00. Garantuojam pasiekimas ar grąžinam pinigais.

DEKSNIO PRODUCTS P. O. Box 666, Newark 1, N. J.

DEKSNIO OINTMENT - Nauja mosis, naujai sudaryta pagal vėliausio mokslo supratimą, stebėtinai greitai gelbsti nuo ODOS IŠBERIMO, NIEŽĖJIMO, DEDEBŲ, ir PUOKŲ.

Šiandieną beveik viena šeima iš aštuonių gyvena name ar bute pastatytam po karo. 1947 metais viena iš 12 jaunavedžių gyveno prie tėvų ar su savo draugais.

Dėka sovietų propagandos nemaža europiečių dabar nepajėgia įsivaizduoti amerikiečių eilinio žmogaus ir jo ateities planų.

Jam kalama, jog jis esąs žiaurus, materialistas ir imperialistinių polinkių.

Rašydami Europon Jūs prisiminkite šią statistiką ką tik paminėtą.

Amerikiečiai rūpinasi užtikrinti savo šeimoms gražesnį gyvenimą taikingam pasaulyje, kuriame negrūmėtų joki diktatoriai ir užurpatoriai.

— Lietuvos aukščiausiojo teismo pirmininku paskirtas Karolis Didžiulis, didelis rusų pakalikas.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "AMERIKOS LIETUVI"

DEKSNIO Galina Mostis, sudaryta iš daug skirtingų elementų, turi gavyje galtingą širmą.

Širdydamą galiną, ištarpius reumatiskus skausmus, rankų, kojų skausmą ir triūpimą, migreną, šaltį, Daugeliui žmonių pagelbėjo ir tamsta pagelbės.

Nelauk ilgiau, bet tuojau įsigyk DEKSNIO OINTMENT, arba "Sak-Sak" 1 dirbtuvę. Kaina 2 oz. \$1.00; 4 oz. \$2.00. Ekstra didelė dėžė - 16 oz. \$5.00. Garantuojam pasiekimas ar grąžinam pinigais.

DEKSNIO PRODUCTS P. O. Box 666, Newark 1, N. J.

DEKSNIO OINTMENT - Nauja mosis, naujai sudaryta pagal vėliausio mokslo supratimą, stebėtinai greitai gelbsti nuo ODOS IŠBERIMO, NIEŽĖJIMO, DEDEBŲ, ir PUOKŲ.

JOCIUS, Antanas, iš Rimgailų k., Betygalos v., Raseinių ap.

JONAUSKAS, ar Janauskas, iš Pagramančio v., Tauragės ap.

JUSAITIS ir Jusaitytė, brolis ir sesuo Antano Jusaicio, iš šakių ap.

KAVALAS, Michalina.

MATAITIS, Juozas, iš Daugeiškių km., Krekenavos vl., Panevėžio ap.

MATUZEVIČIUS, Julius, iš Kuprių k., Vabalinko parap.

MONTVILA, Antanas, iš Puskėpurio k., Šunskų parap., Marijampolės ap., ir jo duktė Montvilaitė, Birutė.

NAUJOKAS, Juozas, iš Trakėnų dvaro, Kalvarijos parap.

PAULASKAITĖS, iš Beržiniškių k., Kelmės v.

PUSKIS, Juozas.

SAVICKAS, Jonas, iš Drasutaičių k., Joniško v., Šiaulių ap.

SIPAILA, ir jo sesuo Šipailytė, kilę ar turęjė giminių Vyšpynių k., Griškabūdžio v., Šakių ap.

ŠVARCAS, Augustas, iš Gaisrių k., Pilviškio v., Vilkaviškio ap.

SVARCIŪTĖ, Marija, iš Oželių k., Marijampolės ap.

VAICEKAUSKAS, Bernotas, iš Trūkiškių k., Tauragės parap., gyvenęs Balandžių k. Gaurės p. Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiiepti į:

Consulate General of Lithuania 41 West 82nd St., New York 24, N.Y.

ED SMITH

Restauranas

TEDDY YONKERS ir CHARLIE DINTINO, vedėjai

Bankietai ir Vestuviniai Pietūs

Tai Mūsų Specialybė

268 Millbury gatvės

TEL. 2-9932

Worcester, Mass.

Skalbimo Diena Lengva Gali Būti, Palikite Pas Mus

Drabužius Išskalbi!

Millbury Street

Self-Service Laundry

349 MILLBURY STREET Worcester, Mass.

Šlapi Drabužiai - Išdžiovinti Drabužiai

Ekspertai Sausai Rūbų Išvalyme

Parsineškite Svarbiausius Drabužius Mieste.

Turite Būti Mūsų Lankytojas

Pelningas Darbas

Reikalaujame Agentų ir Agentų platinti Lietuvių Adirbystės skirtingus vaistus ir JUOKU rekordus (plokštėles). Agentams tai yra aukso kasyklos. Tuojau užsakykite dėl platesniu informacijai: DEKSNIO PRODUCTS P. O. Box 666, Newark 1, N. J.

Buk Sveikas

SAK-SAK OINTMENT - Nauja mosis, naujai sudaryta pagal vėliausio mokslo supratimą, stebėtinai greitai gelbsti nuo ODOS IŠBERIMO, NIEŽĖJIMO, DEDEBŲ, ir PUOKŲ.

Šiandieną beveik viena šeima iš aštuonių gyvena name ar bute pastatytam po karo. 1947 metais viena iš 12 jaunavedžių gyveno prie tėvų ar su savo draugais.

Dėka sovietų propagandos nemaža europiečių dabar nepajėgia įsivaizduoti amerikiečių eilinio žmogaus ir jo ateities planų.

Jam kalama, jog jis esąs žiaurus, materialistas ir imperialistinių polinkių.

Rašydami Europon Jūs prisiminkite šią statistiką ką tik paminėtą.

Amerikiečiai rūpinasi užtikrinti savo šeimoms gražesnį gyvenimą taikingam pasaulyje, kuriame negrūmėtų joki diktatoriai ir užurpatoriai.

— Lietuvos aukščiausiojo teismo pirmininku paskirtas Karolis Didžiulis, didelis rusų pakalikas.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "AMERIKOS LIETUVI"

DEKSNIO Galina Mostis, sudaryta iš daug skirtingų elementų, turi gavyje galtingą širmą.

Širdydamą galiną, ištarpius reumatiskus skausmus, rankų, kojų skausmą ir triūpimą, migreną, šaltį, Daugeliui žmonių pagelbėjo ir tamsta pagelbės.

Nelauk ilgiau, bet tuojau įsigyk DEKSNIO OINTMENT, arba "Sak-Sak" 1 dirbtuvę. Kaina 2 oz. \$1.00; 4 oz. \$2.00. Ekstra didelė dėžė - 16 oz. \$5.00. Garantuojam pasiekimas ar grąžinam pinigais.

DEKSNIO PRODUCTS P. O. Box 666, Newark 1, N. J.

DEKSNIO OINTMENT - Nauja mosis, naujai sudaryta pagal vėliausio mokslo supratimą, stebėtinai greitai gelbsti nuo ODOS IŠBERIMO, NIEŽĖJIMO, DEDEBŲ, ir PUOKŲ.

Šiandieną beveik viena šeima iš aštuonių gyvena name ar bute pastatytam po karo. 1947 metais viena iš 12 jaunavedžių gyveno prie tėvų ar su savo draugais.

Dėka sovietų propagandos nemaža europiečių dabar nepajėgia įsivaizduoti amerikiečių eilinio žmogaus ir jo ateities planų.

Jam kalama, jog jis esąs žiaurus, materialistas ir imperialistinių polinkių.

Rašydami Europon Jūs prisiminkite šią statistiką ką tik paminėtą.

Amerikiečiai rūpinasi užtikrinti savo šeimoms gražesnį gyvenimą taikingam pasaulyje, kuriame negrūmėtų joki diktatoriai ir užurpatoriai.

— Lietuvos aukščiausiojo teismo pirmininku paskirtas Karolis Didžiulis, didelis rusų pakalikas.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "AMERIKOS LIETUVI"

DEKSNIO Galina Mostis, sudaryta iš daug skirtingų elementų, turi gavyje galtingą širmą.

Širdydamą galiną, ištarpius reumatiskus skausmus, rankų, kojų skausmą ir triūpimą, migreną, šaltį, Daugeliui žmonių pagelbėjo ir tamsta pagelbės.

Nelauk ilgiau, bet tuojau įsigyk DEKSNIO OINTMENT, arba "Sak-Sak" 1 dirbtuvę. Kaina 2 oz. \$1.00; 4 oz. \$2.00. Ekstra didelė dėžė - 16 oz. \$5.00. Garantuojam pasiekimas ar grąžinam pinigais.

DEKSNIO PRODUCTS P. O. Box 666, Newark 1, N. J.

DEKSNIO OINTMENT - Nauja mosis, naujai sudaryta pagal vėliausio mokslo supratimą, stebėtinai greitai gelbsti nuo ODOS IŠBERIMO, NIEŽĖJIMO, DEDEBŲ, ir PUOKŲ.

Šiandieną beveik viena šeima iš aštuonių gyvena name ar bute pastatytam po karo. 1947 metais viena iš 12 jaunavedžių gyveno prie tėvų ar su savo draugais.

Dėka sovietų propagandos nemaža europiečių dabar nepajėgia įsivaizduoti amerikiečių eilinio žmogaus ir jo ateities planų.

Jam kalama, jog jis esąs žiaurus, materialistas ir imperialistinių polinkių.

Rašydami Europon Jūs prisiminkite šią statistiką ką tik paminėtą.

Amerikiečiai rūpinasi užtikrinti savo šeimoms gražesnį gyvenimą taikingam pasaulyje, kuriame negrūmėtų joki diktatoriai ir užurpatoriai.

— Lietuvos aukščiausiojo teismo pirmininku paskirtas Karolis Didžiulis, didelis rusų pakalikas.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "AMERIKOS LIETUVI"

DEKSNIO Galina Mostis, sudaryta iš daug skirtingų elementų, turi gavyje galtingą širmą.

Širdydamą galiną, ištarpius reumatiskus skausmus, rankų, kojų skausmą ir triūpimą, migreną, šaltį, Daugeliui žmonių pagelbėjo ir tamsta pagelbės.

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Josephine Leonate, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly Subscription: in U.S. \$5.00 in Foreign Countries \$6.00
 Two Years Subscription \$9.00 Two Years Subscription \$10.00
 One Half Year \$2.50 One Half Year \$3.00

Single Copies 10 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išleista Septyniolika, ketridėšimt Josephine Leonate, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinis Prenumerata: S. V. — \$5.00 Užsieniuose — Kanadaje — \$6.00
 Dviem Metam \$9.00 Dviem Metam \$10.00
 Pusei Metų \$2.50 Pusei Metų \$3.00

Prenumeratės pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumeratės turi būti apmokėtos iš anksto.

Entered as Second Class Matter—September 28, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

V. M. KLAUSUTIS

Mūsų Dienų Ivykiai

Išpuodžiai iš Seimų. Mūsų Spauda.

Kiek Mūsų Žmonės Skaito Laikraščius?

Spaudos Svarba Mūsų Tautiniam Gyvenime.

SUGRĮZUSIEJI iš SLA., TMD. Sandaros Seimų delegatai parsivežė blogus išpuodžius, nemažai skundų ir užmetimų bei kaltinimų vadams. SLA delegatai pasakoja, kiti rašo mums aiškinti, kad SLA išlaidos keleriopai padidėjo, kad organizacija narių skaičiu neauga, mažėja ir, kad SLA administravimas labai brangiai kainuoja, kad SLA gaspadorių pajamos iš SLA labai didelės, didesnės negu bet kuris iš delegatų tikėjosi. Žodžiu, kolonijose pasakojimai delegatų iš SLA Seimo dar kartą pabrėžė, kad SLA kaip buvo ir palieka tarsi toji "karvutė", kuri daug SLA gaspadoriams pieno duoda.

Toki pranešimai delegatų žodžiu ir raštu patiekiami SLA nariams ir kitiems lietuviams nedaro garbės ir naudos mūsų Susivienijimui ir neteikia reklamos, priešingai, daro blogą įspūdį. Bet kas čia kalčiausi? Ar SLA "genialūs" vadai — "prityrę" gaspadoriai — ar patys SLA nariai, kurie kiekvienais rinkimais išsirenka tuos pačius gaspadorius? Mūsų nuomone, kalčiausi SLA nariai išbalsuodami ir išrinkdami SLA gaspadorius.

Amer. Liet. Tautinės Sandaros Seime, kaip atrodo, nebuvo reikiamo sklandumo ir nuosirdumo. Šį faktą ryškiai pabrėžė Seime dalyviai, sugrįžę namo jie pasisakė: "Niekio naujo, gero, viskas kaip buvo — labai kukliai ir paliks kaip ligi šiol buvo". Tiek pat ir apie Tėvynės Mylėtojų Draugijos seimo davinius galima pasisakyti. Galia, ši vienintelė mūsų lietuviška kultūrinė draugija turinti gražią praeitį, idealus ir galėjo turėti pasisekimą kilti, pasireikšti, vėl atsikurti tarsi tamoje. Nėra vadų, kurie galėtų ką nors gero ir gražaus, kultūringo įnešti į TMD ir ją iškelti, jos idėjas plėtoti. Visi geresnieji idealūs TMD vadai ir kultūrininkai nušalinami nuo draugijos.

Mūsų Spauda Ir Jos Rėmėjai

Pastarųjų kelėtos mėnesių laikotarpiu esu padaręs pastangų pasikalbėjimais (tyrimo tikslu) su mūsų žmonėmis, paklauskęs jų: kiek ir kokių laikraščių ar žurnalų jie skaito — lietuviškų ir amerikoniškų. Iš gautų atsakymų kelėtoje lietuviškųjų kolonijų galima numatyti neva statistiką kiek kas skaito laikraščius ir žurnalus, suprasti lietuvių nutolimą nuo spaudos organų ir mažėjimą mūsų žmonių dėmesio spaudos skaitymo ir spaudos palaikymo.

Iš gautų pareiškimų esu radęs, kad 7 iš 10 lietuvių mano paklaustų, skaito tik tai po vieną ar du laikraščius. Nemažai radau ir tokių, kurie tikrai retkarčiais lietuvišką laikraštį beskaito — neprenumeruoja, nusiperka pas laikraščių agentūrą. Pastarieji mažai teskaito amerikoniškų, klauso žinių tiksliai per radijo skelbiamųjų. Labai mažas skaičius nuklaustųjų, kurie skaito 3 lietuviškų laikraščius, tai tiksliai nariai organizacijų, kurie gauna savo spaudos organus, dėja, nevisi jais domėjasi. Pavyzdin, SLA nariai teigia: "Ir ką gi gero mes rasime "Tėvynėje", kuri vargiai verta laikraščiu vadinti"? Tiksliai apie 3 iš 10 nuklaustųjų pasisakė, kad skaito daugiau negu du ar tris laikraščius. Daugumoje naujieji lietuviai šioje kategorijoje, kur kas mažiau yra senųjų lietuvių amerikiečių skaitančių daugiau negu 3 liet. laikraščius. Retas kuris skaito 4 ar 5 laikraščius.

Tokia padėtis labai liūdnas ženklas mūsų išeivijos lietuviškam gyvenime. Mūsų spauda tai širdis mūsų išeivijos tautinio gyvenimo kūne. Aišku, kad labai silpnai plaka, kad silpnėja jos įtaka ir veikla. Tada nenuostabu, kad mūsų spaudos organų leidėjai skundžiasi, turi problemas lietuviškųjų laikraščių išleidimo. Iš žurnalų, sakysiu, "Lietuvių Dienos" labiausia populiarus žurnalas ir plačiausia skaitomas amerikiečių lietuvių, kiti mažiau išsiplatinę ir mėgiami.

Kodėl Mūsų Laikraščiai Nepopuliarūs?

Šį klausimą mintyje turėdamas aš klausiau savo tautiečius, prašiau jų nuomonių apie spaudos organų pasirinkimą, jų turinio pamėgimą? Daugumoje atsakymas buvo toks: "Mūsų spaudos organai daugumoje politinių grupių leidžiami ir taikomi tiksliai partiniams lietuviams, partinių ginčų ir idėjų laikraščiai, nepartiniai lietuviams nemeli ir nenaudingi — aiškino vienas gana rimtas spaudos kritikas. Kadangi man patiko jo nuomonė, žinojau jog kritikas nepartyviškai nusiteikęs (o visgi yra buvęs partiniu praeityje), provokuodamas jį aš priverčiau pagilinti jo pareiškimą šiame klausime, nes žingeidavau jo ir kitų nuomones žinoti.

Tamsta turėtumėte suprasti, kad visas mūsų išeivijos organizacinis gyvenimas remiasi ant partinių grupių samprotavimų ir spaudos organų nuomonių — pastebėjau aš tiksliai šį faktą ir gavau kritiko labai kategorišką atsakymą: "Tamsta žinai, kad partiniai mažumoje, o nepartiniai daugumoje" — atkirto mano kolega. "Juk ir tamsta šiandieną mažiau partyviškai, o labiau nepartyviškai nusiteikęs, nes žinai, kad mūsų partiniai vadai ir jų spaudos organai siaurapročiai! Jie nežino, kad dauguma lietuvių Amerikoje nepartiniai žmonės, nesutinka su partinių grupių samprotavimais, tatau ir neremia jų spaudos organų".

BAKTERIOLOGINIO KARO

"DIDYSIS MELAS"

Komunistai, kurių oficialus nusistatymas nacių atžvilgiu taip dažnai praėjusio karo metu keitėsi iš meilės į neapykantą, ir vėl į begalinį atsidavimą, spėjo persiimti nemažą nacių propagandinės programos metodu, kuriuos jie taip sėkmingai naudoja siekdami pavergti visą pasaulį. Viena tokių iš jų persiimtų idėjų, yra Dr. Joseph Goebels "Didžiojo Melo" išradimas, rusų naudojamas kaip jų dabartinės užsienių politikos bazė.

Vienas iš paskutiniųjų ir tokių kraštutiniausių šios technikos panaudojimų yra vis kartojamas melas, jog Jungtinės Valstybės, kaip dalis Jungtinių Tautų armijos Korėjoje naudoja bakteriologinį ginklą. Jie užsispyrę tvirtina, kad Jungtinių Valstybių bombonešiai šiaurės Korėjoje pasėję epidemijoms užkrėstus vabalus ir tokiu būdu užkrėtę tą kraštą ligomis.

Kodėl taip sunku tokį melą paneigti?

Tik įsivaizduokite sau, Jūs žingsniuojate užsivalgytes gatve ir staiga prie Jūsų priekia įpykęs pilietis ir rėkia: "Tu pavogei mano \$10.". Šis svetimasis, žaibuojančiomis akimis ir tikras isterikas patraukia praeivių dėmesį ir be perstoju Jus kaltina. Minia nerimsta. Kaikurie galvoja, kad tikriausiai kaltintojas turi priežastį šitokiam triukšmui sukelti. Tuo tarpu, Jūs labiausiai nustebintas ir susimalšęs, net paraustate iš pikto. Pagaliau Jūs bandote atsikirsti, tačiau Jūsų kaltintojas, gerai išmokęs savo rolę ir iš anksto pa-

sirengęs, aišku įtaria Jus. Tada Jums dingteli mintis. "Palaukit, broliukai, Jūs sakote, pakieskime policininką ir jis viską išaiškins". Šitam, štai punkte, "didysis melas" geriausiai išaiškkinamas. Svetimasis kaltintojas nesutinka. Jis nenori bešališko tyrinėjimo. Jis tik nori Jus kaltinti, sugėdinti, įrodyti miniai, jog Jūs koks biaurybė. Jungtinėse Valstybėse nekaltas pilietis prieš tokį kaltintoją gali šauktis teismo pagalbos. Tačiau tarptautinėse problemose tokių įstatymų neturime.

Taip ir Jung. Valstybės yra nekaltai užsipulito asmens pozicijoje, kad jos naudoja bakteriologinį ginklą. Šitie kaltinimai buvo autoritetingai paneigti. Ir net keičiausias, rastos bombos, padarytos iš porceleno, ir kurias komunistai naudoja kaip įrodymą — šiuo metu yra tegaminamos tik vienoje valstybėje — tai komunistų valdomoj Mandžiurijoje. Negana to, Jung. Valstybės grieščiausiai reikalauja kad Tarptautiniam Raud. Kryžiui būtų leista praveisti bešališką tyrinėjimą. Lai būna žinoma tikrieji faktai, sako Jung. Amerikos Valstybės — jų delegacija Jung. Taut.

Bet tam kuo grieščiausiai priešinasį komunistinis blokas. Jung. Tautose Jacob Malik, sovietų atstovas, vėl panaudojo savo, kaip Saugumo Tarybos pirmininko šį mėnesį poziciją uždelsti ir sustabdyti amerikiečių reikalavimą praveisti šių kaltinimų tyrinėjimą. Argi taip gali elgtis garbingas žmogus?

JUSŲ BALSAVIMAS GALI IŠSPRĘSTI SEKAMUS KLAUSIMUS

Aukštų kainų, Butų, Darbų, Taikos arbo Karo, Komunizmo arba Laisvės

Senatorius Green cituoja istorija kuri įrodo asmeninio balsavimo svarbą

Jūsų asmeninis balsas gali išrinkti sekantį Jung. Valstybių Prezidentą, paveikti tautos eigą prie karo arba taikos, komunistų dominacijos arba laisvės ir tiesioginiai paveikti butų, aukštų kainų, ir tarnybų problemas.

Fantastiškas rinkiminis metų pareiškimas? "Visiškai ne," sako Senatorius Theodore F. Green (Demokratas — R. I.) Pirmininkas Demokratų Tautinio Komiteto Tautybių Skyrjaus. Jis ragina svetimų kilmės amerikiečius apdrausti savo pilietybės teises, užsiregistruoti ir balsuoti lapkričio mėn.

Cituodamas neplašiai žinomas faktus iš laisvos Amerikos rinkimų istorijos, Senatorius Green pabrėžia savo patvirtinimą kaslin asmeninio balsavimo svarbos. Jis primena, balsuotojams, kad 36 valstijose, kur registracijos knygos dar neuždarytos, laikas registruotis dabar yra matuojamas dienomis.

"Didžiosios taisyklėse", vieno asmens balsas yra labai svarbus", veteranas senatorius ir pasaulio laisvės užtarėjas sako. "Pakartotinai sauželė balsų nusprendė svarbius rinkimus".

Senatorius Green priminė labai svarbų momentą rinkimų istorijoje kuris įvyko 1918 metais, kada tiksliai 5 balsai daugiau kiekvienam Colorado distrikte, būtų davę Woodrow Wilsono partijai kontrolę Senate, ir taip bū-

Mūsų argumentai baigėsi. Aš supratau, kad ne aš vienas taip galvoju, yra daugiau lietuvių, kurie išėjo iš partinių grupių vien dėlto, kad jos nesuderinamos su mūsų išeivijos lietuviškais ir kultūriniais tikslais. Ir netenka abejoti, kad kuris mažiau partyviškai nusiteikęs spaudos organas turi daugiau pasekėjų — skaitytojų negu tas kuris siauros vagos — partinės grupės spaudos organas. Čia gal būtų glūdi nepasisekimas mūsų spaudos organų pasiekti platesnę mūsų išeivijos visuomenę. O visgi, lietuviškoji spauda svarbus mūsų visuomeninio lietuviško gyvenimo ramstis. Dėja, nepopuliarūs mūsų spauda, nes ji per daug partiviška. demoralizacijos ir demagogijos kupina, daugumai lietuvių svetima.

PAVERGTOJE LIETUVOJE

RELIGIJA BOLSEVIKŲ TARNYBOJE

Kaip žinoma, gegužės vidury Maskvoj, tikriau — už 30 km. nuo jos buv. Zagorsko vienuolyne įkurtoje vad. "Maskvos dvasinėje akademijoje", buvo sušaukta visų Sov.Sajungoje esančių "bažnyčių ir religinių bendruomenių taikos konferencija". Joje buvo kalbama 27 Sov. Sajungoj esančių tikybų ir relig. bendruomenių vardų, tarp jų — ir Lietuvos katalikų. Konferencija buvo apšaukta "pasauline" ir "pirmąja tos rūšies Maskvoje", nors iš viso "plačiojo pasaulio" tepasirodė vos keletas pakviestųjų bolševikams simpatizuojančių dvasininkų, tarp jų — olandų past. van Dahlinas ir suomių atstovas, kuriam neatvykti būtų buvę per daug rizikinga. Tačiau joje nepasirodė nei past. Niemolleris, nei kiti laukti iš Vakarų žymesni atstovai, nes jiems buvo per daug aiški toji bažnyčių ir religijų vardu faktiškai MBG ir MVD pravesta bolševikinė rezisūra. Konferencijoje per bolševikų agentus ar sutorizuotus atstovus buvo šnekama ne tik pravoslavų vardu, kurių "dvasinis sinodas" neseniai apkaltino amerikiečius vedant Korėjų bakteriologinį karą, nors Vakaruose net 9 žymiausi pasaulio Nobelio premijos laureatai pareikalavo Juliet-Curie ir kitus komunistuojančių propagandininkus atsukti jų skleidžiamą melagingą tvirtinimą, kad tokias priemones Vakarai ten tikrai vartoja, bet taip pat katalikų, žydų, mahometų, budistų, kalvinistų, visų rūšių protestantų, adventistų etc. Jau per atidarymo kalbą pravoslavų Maskvos patriarchas Aleksiejus suuko: "Garbė didžiajam Stalinui", o kiti — tiek per bendruosius plėnumo posėdžius, tiek per atskirų komisijų — keikė Vakarų, ypač JAV, už "imperializmą ir naujo karo ruošimą", bakteriologinio karo priemonių vartojimą etc. Konferencija buvo pravesta šūkiu "už taiką" ir jos dalyvius įpareigojo per atitinkamų relig. bendruomenių narius, nors nebuvo užmiršti ir ateistai, "skleisti tą mintį visame pasaulyje, ypač JAV". Per mahometus turi būti pirmoj eilėj veikiama Indijoje, Islamo kraštuose ir Afrikoje, per protestantus — D. Britanijos kraštuose ir JAV. Taip pat bus rūpinamasi "karo kurstytojams ir taikos priešams pasmerkti" sušaukti "pasaulinį tikinčiųjų kongresą". Tokio atsisaukimo į viso pasaulio tikinčiųuosius tekstas jau išleistas ir naudojamas bolševikinės propagandos. Būdinga, jog komisijose dalyvavę Lietuvos žydai keikė savo brolius Palestinoje ir Amerikoje. "Už taiką" buvo pasisakyta ir Lietuvos tikinčiųjų vardu. Buvo taip pat paskelbta, kad jie buvo "atstovaujami" ir vie-

noj komisijoj. Todėl tenka laukti, jog dabar, kaip ir pereitais metais, po suruoštos panašios "taikos konferencijos" Maskvoj, vėl bus mėginama operuoti Lietuvos tikinčiųjų vardu ir užsienyje, panašiai, kaip pernai buvo skelbiama, jog vysk. K. Paltarokas ir kan. J. Stankevičius pasirašo atsisaukimą už taiką", tokie ir tokie "vyskupijų valdytojai" pasmerkia "Korėjos agresorius" etc.

Kom. spaudoj vėl pasirodė "autentiškos nuotraukos" su jų atvaizdais, bolševikiškais montažais, kur iš nebūto padaroma būta etc. Per radiją toji plačiausia mąsto kampanija jau pradėta. Tiek per konferenciją, tiek kitomis progomis ypač puolamas Vatikanas, jo radijo tarnyba ir įspėjimai tikintiesiems, kad nesiduotų bolševikų suvadžiojami. Visa eile "dokumentų" stengiamasi pavaizduoti Vatikaną "nusi-kaltėliški žygiai prieš Lietuvos liaudį ir viso pasaulio darbo žmones". Lietuvos tikintieji terorizuojami, kad viešai deklaruotų, jog "nususuką nuo Vatikano šnipų ir imperializmo rėmėjų". Pirmieji žingsniai "nepriklausomai nuo Vatikano tautinei katalikų bažnyčiai kurti" vykdomi per tam tikrus "komitetus", sudaromus "religinių bendruomenių turtui valdyti". Nuo š.m. kovo 1 d. Lietuvos R. Katalikų Bažnyčios vyresnybė buvo net 4 kartus iškviesta KP gen. sekretoriaus A. Sniečkaus. Tiek jis, tiek religinių bendruomenių skyriaus viršininkas B. Pušinis, tiek LTSR MGB/OSZ — religinams santykiams su užsieniū palaikyti skyriaus — šefas Smirnovas juos grasinimais vertė, jog imtųsi visuotinės akcijos tarp Lietuvos tikinčiųjų sukurti minimuosius civilinius komitetus ir įsteigtų "Lietuvos Tautinę Katalikų Bažnyčią".

Paskutinės iš Lietuvos gautosios žinios rodo, jog krašte prasidėjo Lietuvos tikintiesiems nepaprastai sunkios dienos. MVD su 20 a. rafinectumu išnaudoja Lietuvos R. Kat. Bažnyčios vadovybę, ypač vysk. K. Paltaroką, kan. J. Stankevičius kan. P. Maželio ir kt., vargiai Stalinui garbinti, degti Vakarams, keiktu Vatikaniui etc. Tačiau kraštas žino tikruosius bolševikų kėslus ir, kiek tat dabartinėmis sąlygomis yra įmanoma, ištikimai laikosi senojo dikėjimo ir lietuviškųjų religinių tradicijų. Bolševikų mėginama vesti "nuo Vatikano atskirynno politika" neturi pasisekimo, nors bolševikai ir kažinkokių padarytu tuo reikalu naujų suklastojimų. Kaip konkrečiai piktaudojamas Lietuvos R. Kat. Bažnyčios vardas, vaizdžiai parodo kad ir šie, įvykiai, bolševikų kiekviena proga panaudojami sovietinai propagandai skleisti per spaudą, radiją, filmą.

Vice Admirolas Charles Turner Joy, sugrįžo iš Japonijos

"SOCIAL SECURITY" MOKESTYS PAKELTOS

Keli tūkstančiai žmonių Worcesterio apylinkėse gaus aukštesnes "Social Security" mokesčius iš priežasties socialės apdraudos amendmentų, kuriuos prezidentas Trumanas pasirašė įstatymu pereiną penktadienį.

Kad nors beveik kiekvienai šeimynai gaunantys socialę apdraudą ateis daugiau pinigų, padidinta mokesčiai nevisuomet bus padalinta tarp visų šeimynos narių.

Liet. Vasario 16 Gimnaz. Diepholz - Flugplatz Germany

ALTS Worcesterio Skyr. Paskirų narių grupei, Būrelio Nr. 30) Mr. Vytautas Orintas 28 Converse St.

Worcester, Mass., USA

Malonūs Tautiečiai:

Dėkojame už malonų laišką ir pasižadėjimą išlaikyti vieną mokinių pas išitus 1952-1953 mokslo metus, pradėdant š. m. birželio mėn. 1 d. Jūsų būrelio numeris 30, o šiandien iš viso jau turime 34 tokius būrelius.

Mokytojų Taryba, Jūsų pageidavimų, parinko Jums išlaikyti VII-kl. mokinį Vidmantą Adolfa Raišį, R. Kat. tikybos gimusį 3.11.1934 m. Telšiuose.

pas. A. Giedraitis Gimnazijos Direktorius

Mes, žemiau pasirašę, pasižadame 1952-53 mokslo metų bėgyje išlaikyti vieną Vasario 16-tosios gimnazijos mokinį, pradėdant š. m. birželio 1 d.: Margarita Glodienė, Henry Jablonskis, Vytautas Orintas, Stasys Astrauskas, Antanas Vagelis, Vincas Minkeliūnas, Juozas Rautkys, Bronius Mudėnas, Jonas Pipiras, Bronius Leonavičius, Kazys Budrys, Juozas Kavaliauskas, Juozas Matulevičius, Kazys Petrulaitis, Povilas Babickas, Jonas Vizbaras, Pijus Dabrila, Mikolas Luneckas, Vladas Blinstrubas, Kazimieras Jakimaitis, Kazys Janavičius.

Klausykites

"LIETUVIS" Lietuviškos Radio Programos vad. J. K. ŽEMAIČIUI Sekm. nuo 1:00 iki 1:30 val. p.p. Stotis WAAB-1440 kc.

Klausykites

Sekm. nuo 11:30 iki 12 val. ryto Oro Bangomis Lietuviškos Radio Programos vad. J. JANŪSH, Jr. Iš WKNB Stoties 840 kc.

MES VYKSTAME

Mes vykstame į didžiąją ir septintąją Lietuvos Susiartinimo šventę — PIKNIKĄ, sekmadienį liepos 27 d., N. P. Sesarų Vienuolyno Sodyboje, Putnam, Conn.

Dienos Iškilmės: 11:00 val. Šv. Mišios, pamokslas, procesija. 1:00 val. pietūs ir pikniko pramogos. 5:00 val. Stovyklos mergaičių pasirodymai.

Programoje dalyvaus 100 lietuvių, atvykusių daug garbingų svečių ir lietuvių iš arti ir toli.

Pamatysit daug savo pažįstamų, ką mergaitės išmoko stovyklaudamos, išgirsti dainų ir muzikos, laimėsit dovanų, praleisit maloniai laiką, o kartu parėmsit Marijos šventovės — Seselių Kopyčios Statybą ir Lietuvišką N. P. Sesarų Kongregaciją

Laukiame visų! Rengėjai

Nuoširdi Padėka

1952 met. birželio mėn. 15 d. Worcester'yje Amerikos Karo Veteranų salėje, kampo Coral ir Waverly St., Worcesterio Liet. Tremt. Bendr. surengė paminėjimą 1941 metų tragiškųjų birželio mėn. 14-15 d.d. pirmųjų išvežimų lietuvių iš Lietuvos į tolimuosius Sibiro taigas bei kitas vietas.

Dalyvavę minėjime yra sudėję aukų. Po \$5.00: Br. Mūdėnas, V. Pašakarnienė, El. Pauliukonienė, Ant. Vagelis, V. R. Orintai, F. L. Kačinskai.

Po \$3.00: p. Garsienė, St. Astrauskas, L. Vedeckas.

Po \$2.90 p. Leonas Orentas.

Po 2.00: p.p. Kazimieras Kirminas, V. Biliūnas, Jurgis Inčiūra, Aukštuolis, Zidžiūnas, Taraila, Gelebus, Ald. Jakniūnaitė, A. Sidlauskas, Pr. Galiūnai, Br. Basiulis, M. Romonai, J. Bruožis, p. X., J. Svikla, K.M. Česnai, Naujokaitis, M. Kavaliauskai, J. Matulevičius, Šliorienė.

Po \$1.00: P. Mainelis, Keršys, Jokubauskas, F. Krasnauskas, Al. Keršys, Juškauskas, J. S.

Pranešimas

S. m. rugpjūčio (August) mėn. 3 d. Babrausko pavilione, Leicester, Mass., įvyks Lietuvai Remti Draugijos I-mo skyr. PIKNIKAS, kurio pelnas skiriamas šalpos reikalams. Veiks bufetas ir sumanių šeiminių prižiūrima užkandinė, o šokiams gros geras orkestras. Todėl iš anksto visi kviečiami gausiai apsilankyti ir pasidžiaugti vasaros teikiamomis pramogomis.

Pikniko reikalams aptarti yra šaukiamas Lietuvai Remti Draugijos I-mo skyr. valdybos posėdis, kuris įvyko š. m. liepos mėn. 23 d. 7 val. vakare, Lietuvių Pil. Klubu salėje.

LRD I skyr. Valdyba

Worcesteris Įsipareigojo Išlaikyti 3 Mokinius

Iki šiol aukos parenti Vasario 16 gimnaziją buvo renkamos kiekviena proga ir siunčiamos į Vokietiją. Buvo nuolatinių pastovų remėjų, kurie kiekvieną mėnesį mokėdavo pažadėtą sumą, ir pripuolamų aukotojų. Tokiu būdu iš worcesteriečių buvo surinkta apie \$890.00 ir iš Lietuvos Remti Draugijos gauta \$200. Iš viso Worcesteris Vasario 16 gimnazijos išlaikymui yra pasiuntęs \$1 090.00 aukų.

Siemet pavasarį Vasario 16 gimnazijos vadovybė pradėjo organizuoti remėjų būrelius vienam mokiniui išlaikyti. Tokių būrelių jau suorganizuota virš 40. Panašiu būdu ir Worcesteryje buvo perorganizuotas Vasario 16 gimnazijos šelpimas. Pirmiausia Vyt. Orintas suorganizavo remėjų būrelį vienam mokiniui išlaikyti. Jo pavyzdžiu pasėkė ir šio straipsnio autorius. P. Klimavičiaus ir A. Merkytės vestuvių proga ir Tremtinių gegužinės metu iš senųjų buvusių remėjų suorganizavo du būrelius dviems mokiniams išlaikyti.

1-ji būrelį sudaro Pranas Keršys, Vincas Dabrila, Zigmas Dabrila, Uršulė Domantaitė, Eugenijus Kleinas, Stasys Kleinas, Juozas Kavaliauskas, Julijonas Mikalauskas, Kazys Šimulynas,

Vladas Zidžiūnas, Stasys Štaras, Kazys Česna, Elena Kačinskienė, Bernadeta Grabauskienė, Ona Taralienė, Bronislava Vedeckienė, Marija Stanaitytė, Ona Stanaitytė, Stasys Marcinkevičius ir Henrikas Puskepalaitis.

11-ji būrelį sudaro: Pranas Mainelis, Vytautas Biliūnas, Jurgis Inčiūra, Bronius Gražulis, Antanas Marcinkevičius, Juozas Bričkus, Leonas Nalivaika, Alfonsas Girėys, Mykolas Ščigla, Juozas Šteinys, Juozas Jusys, Vytautas Ilgūnas, Česlovas Spirauskas, Vincenta Kieilienė, Valerija Lozoraitienė, Jonas Burdulis, Stp. S., Juozas Aliejūnas, Jonas Štaras, Antanina Liudžienė.

Pradėtas organizuoti ir trečias būrelis: Stasė Terebaitė, Jonas Gedvila, Juozas Pumeris, Stasys Prapuolenis, Steponas Bugnaitis, Bronius Basiulis, Albinas Repšys, Marija Piešiniene, Pranas Pauliukonis ir Vytautas Pašakarnis.

Jei kas norėtų prisidėti prie Vasario 16 mokinių šelpimo, prašomas pranešti Pr. Pauliukonui, 9 Aetna St., Worcester 4, Mass. šelpėjai moka po vieną dolerį mėnesiui.

Aukotojų, aukojusių Vasario 16 gimnazijai po balandžio 1 d., sąrašas bus paskelbtas kita proga. Pr. Pauliukonis

Nauji Kapai

Magdalena (Nedzveckas) Jankauskienė, 10 Shannon gatvės, mirė šeštadienio vakare, šv. Vincencio ligoninėje. Velionė išgyveno Worcesterį per 45 metus. Ji priklausė prie Marijos Vardo draugijos, šv. Onos draugijos ir Tremtinių. Velionė paliko sūnų Joną Jankauską Queens, N. Y., dukterį Margaretą Delionienę, seserį leivą Bendorienę. Laidotuvės buvo antradienį, liepos 22. Šv. Kazimiero bažnyčioje buvo atlaikytos pamaldos ir paskui palaidota Notre Dame kapuose.

Kazys Gurevičius, kur gyveno po adresu, 6 Coral gatvės, pirmiau dirbęs American Steel & Wire kompanijos dirbtuvėje, mirė anksčiau pirmadienio rytą, Millbury, Mass. Jisai išgyveno Worcesterį apie 49 metus, priklausydama prie šv. Jurgio pašalpinės draugijos, šv. Kazimiero draugijos ir Lietuvių Ukėsu

Klubo. Velionis paliko savo žmoną Oną Gurevičienę; tris sūnus, Kazį, Edvardą ir Praną; dukterį ponį Julę Cummings; broį Jurgį Gurevičių. Laidotuvės buvo trečiadienį su gedulingomis pamaldomis šv. Kazimiero bažnyčioje. Velionis bus palaidotas šv. Jono kapuose.

Vincas Bernlitz, sulaukęs 56 metų mirė liepos 23-čią, savo namuose 151 Lake alėjos. Jisai buvo spausdūninkas ir paskutiniu laiku dirbo Commonwealth Press. Jisai paliko savo žmoną Elzbieta.

Velionis buvo pirmojo pasaulinio karo veteranas ir bus palaidotas militariškai. Šermenys yra Petro Karaliaus laidotuvių koplyčioje, 74 Providence gatvės. Laidotuvės bus liepos 28. Šv. Kazimiero bažnyčioje bus atlaikytos mišios ir paskui bus nulydėtas į Notre Dame kapus.

BONAI - IDELIAI BENDRI FONDAI GIBBS AND CO. 507 MAIN GATVĖS WORCESTER 215-216 PARK BLDG. TEL. 4-4404 - 4-2851

NAUJA KNYGA!

Ką tik išėjo iš spaudos K. Kl. Cirtauto knyga: "Skausmo Pergalė", vieno dienoraščio fragmentai. 186 pusl. Kaina \$1.50. Užsisakyti: "Amerikos Lietuvis", 14 Vernon St., Worcester, Mass.

KNYGOS GERIAUSI ŽMONIŲ DRAUGAI UŽTAI NEPAMIRŠK JŲ! "AMERIKOS LIETUVIO" KNYGYNE GALIMA GAUTI SEKANČIŲ KNYGŲ

- 1. Angliškai-Lietuviškas žodynelis \$2.00
2. Trumpa Lietuvių Kalbos Gramatika .50
3. Esperantų Kalbos Vadovėlis 1.00
4. Ben-Hur, Istoriska Apysaka 1.00
5. Šv. Istorija Seno ir Naujo Įstatymo .75
6. Gyvulių Protas 1.00
7. Sapnininkas 1.00
8. Skausmo Pergalė, Cirtautas 1.50
9. Timeless Lithuania 2.50
10. Varpai Skamba 2.50
11. Marija Kalba Pasauliui 2.00
12. Jaunuolių Maldos Maldaknygė 1.50

20% nuolaida, perkant nemažiau dvi knygas — iki rugsėjo 1-mos.

Siųsdami užsakymą pažymėkite knygų vardus. Užsakymus aplaikę tuojaus išpildysime ir knygas siunčiame be apmokėjimo. Naudokitės proga. Visais reikalais kreipkitės šiuo adresu:

AMERIKOS LIETUVIS 14 VERNON STREET WORCESTER

Tuščias Kambarys Dviem merginoms ar moterei, su centraliniu šildymu. Visi patogumai. Malonėkite telefonuoti, 2-9030.

Radio Žinios

Lietuvių Radio Korp. radio programą ateinantį sekmadienį, per stotį WBMS, 1090 kil. (netoli WBZ stoties) 9:30 iki 10:30 val. ryte bus sekantis: 1—Falcons Radio Ork. 2—Artistė Ona Kublienė iš Cambridge, Mass. 3—Magdutės pasaka. 4—Dialogas "Moteris Gamtiškai Viršija Vyrus." Po programos prašome parašyti laiškelį ar atvirutę į stotį WHITE, Lithuanian Program 25 Court St., Boston, Mass., pranešdami kokias orkestras, dainininkus ir dainininkes porit išgirst. o biznio reikalais rašykite ofiso adresu: 502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Edward Yanover's PACKAGE STORE Ušaliko TADCASTER Alų \$2.95 už dėžę, plus už bonkas, Rusišką Degtinę—VODKA 100% ir kitus Alkoholinius Gėrimus Vietiniai ir Importuoti Gėrymų Pristatomi į Namus Pašaukite Tel. 2-3381 278 Millbury gatvės Pristatymas nemokamai—perkant alaus dėžę

Reikalinga Agentų

Studentai, nepilną laiką dirbantieji, gera proga sunaudoti liuoslaikį naudingai užrašant naujų skaitytojų "Amerikos Lietuviui". Už kiekvieną naują skaitytoją galite užsidirbt po dolerį. AMERIKOS LIETUVIS 14 Vernon Street Worcester, Mass.

NANTASKET PAJURĮ

Puikiausias Pajūris Prie Atlantiko Pakraščio Autobusai Išvyks Iš Salemo Aikštės Stoties Šeštadieniais, Sekmadiejiniais, Pirmadieniais Trečiadieniais ir šventėms — 9-tą valandą ryto. Sugrįž 7-tą valandą vakare

Suaugusiems \$2.75 - Vaikams \$2.00

inimant taksas ten ir atgal vaikams jaunesniems 14 metų

WORCESTER street railway company